

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Jasiołka PLH180011

w województwie podkarpackim

plany zadań ochronnych
Natura 2000

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wykonawca:

Instytut Ochrony Przyrody PAN
Al. Mickiewicza 33
31-120 Kraków

Koordynator planu:
dr Wojciech Mróz

Asystent koordynatora:
mgr. inż. Agata Uliszak

Mapy:
mgr inż. Mateusz Kukawski

Eksperti:

dr hab., prof. Uniw. Rzesz., Krzysztof Kukuła (ryby)
dr Małgorzata Makomaska – Juchiewicz (zwierzęta)
dr Wojciech Mróz (siedliska przyrodnicze)
mgr Joanna Perzanowska (siedliska przyrodnicze)
mgr Grażyna Połczyńska-Konior (płazy)
mgr. inż. Agata Uliszak (siedliska przyrodnicze leśne)
mgr inż.. Katarzyna Staszyńska (siedliska przyrodnicze leśne)
dr Katarzyna Zając (mięczaki)

Opracowano na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH180011 Jasiołka w województwie podkarpackim

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Jasiołka
Kod obszaru	PLH180011
Opis granic obszaru	Numeryczny wektor granic GIS przekazany przez Zamawiającego (stanowiący załącznik nr do dokumentacji)
SDF	Aktualny Standardowy Formularz Danych zamieszczono w załączniku nr 2
Położenie	Województwo podkarpackie, powiat krośnieński, gminy: Chorkówka (m.: Machnówka, Szczepańcowa, Świerzowa Polska, Zręcin), Dukla (m.: Dukla, Cergowa, Lipowica, Nowa Wieś, Równe, Trzciana, Tylawa, Wietrzno, Zawadka Rymanowska, Zboiska), Jedlicze (m.: Jedlicze, Dobieszyn, Żarnowiec), Miejsce Piastowe (m.: Niżna Łąka, Wrocanka)
Powierzchnia obszaru (w ha)	686,7
Status prawny	obszar zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2009/91/WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny – <i>Dz.U. L 43 z 13/02/2009, str. 21–58</i>).
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	28-03-2012
Termin zatwierdzenia Planu	
Koordynator Planu	Wojciech Mróz, mroz@iop.krakow.pl , +48123703540
Planista Regionalny	Maciej Ciuła, tel. (17) 7850044, e-mail: maciej.ciuła.rzeszow@rdoś.gov.pl ; Dorota Rogąła, tel. 783921780, e-mail: dorota.rogala@yahoo.pl .
Sprawujący nadzór	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów,

tel: (17) 7850044, fax: (17) 8521109; e-mail: sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

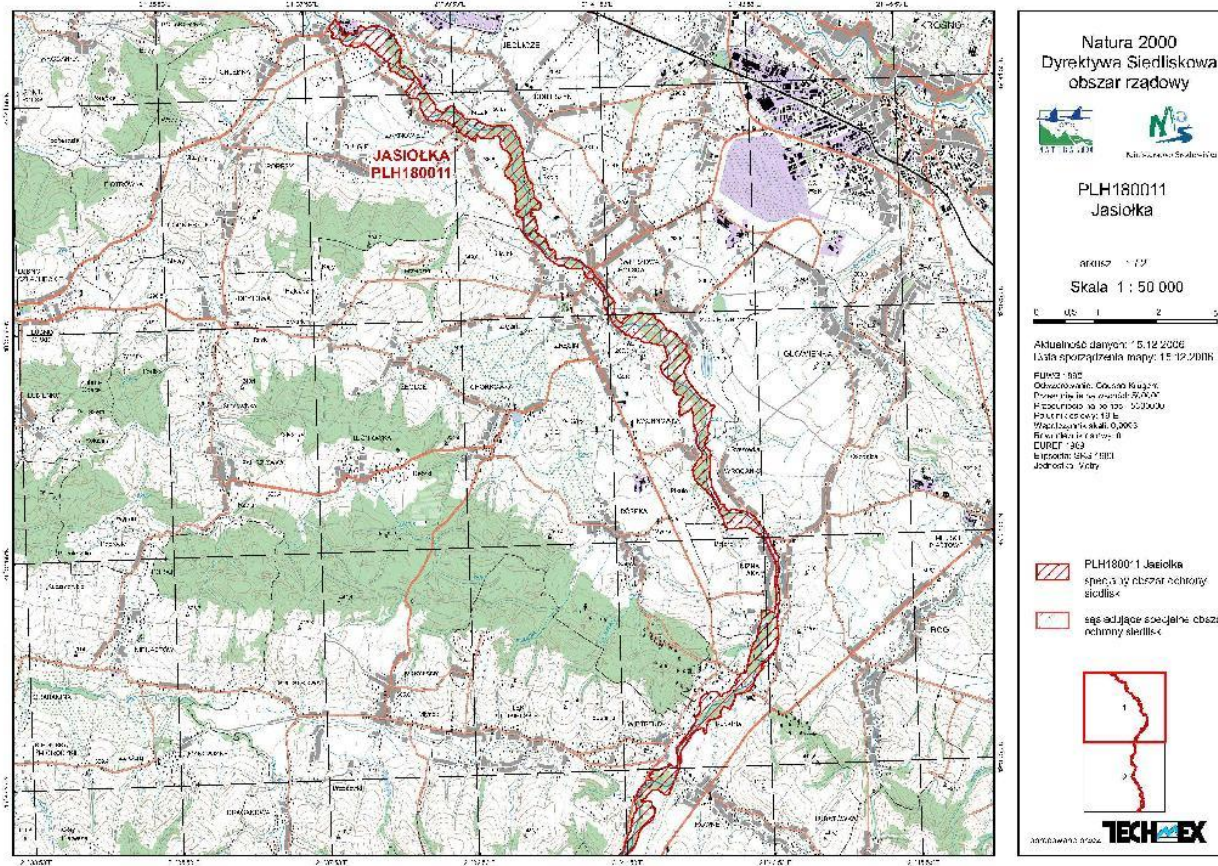
1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
1.	Jaśliski Park Krajobrazowy	Aktualny plan ochrony, ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 roku.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (DzU z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn.zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody.	24,38 %
2.	Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	brak	-	14,94 %
3.	obszar Natura 2000 PLB180002 Beskid Niski	brak – w trakcie sporządzania	-	32,95 %

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Mapa obszaru Natura 2000 PLH180011 Jasiołka – część pierwsza - północna (plik również w załączniku nr 3)

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

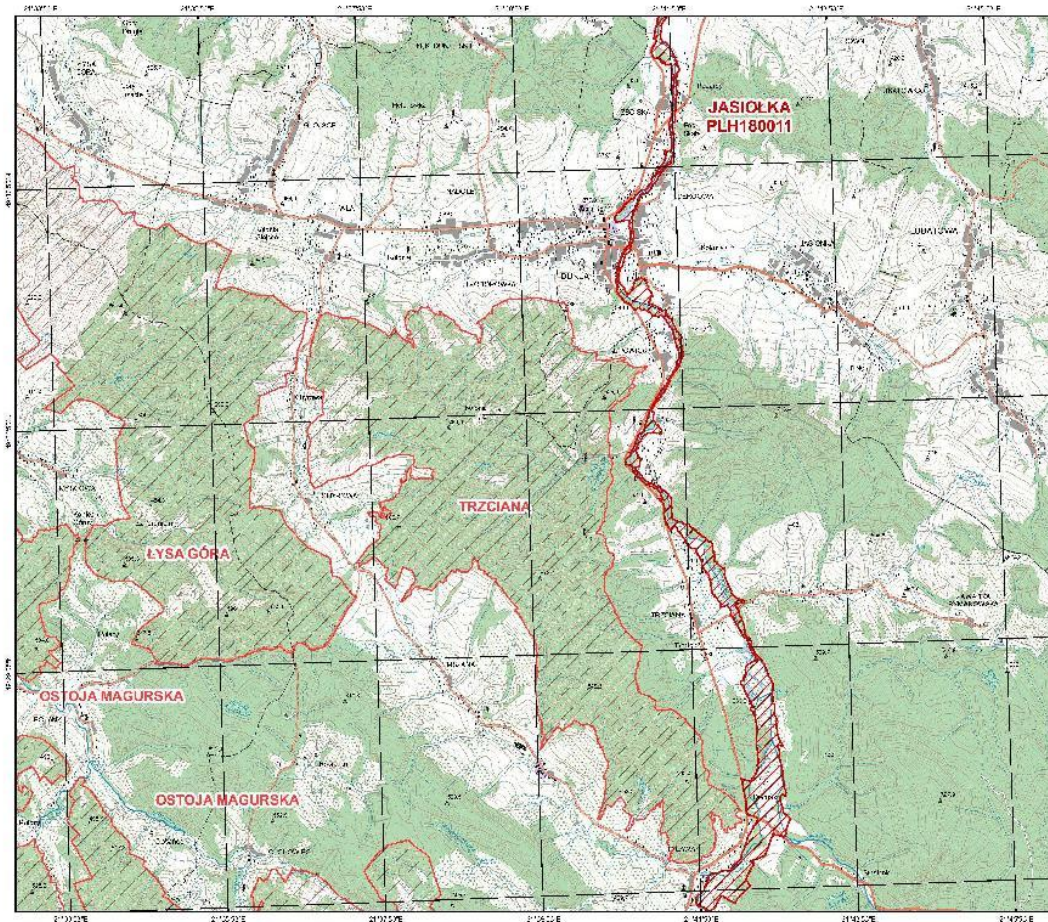

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Mapa obszaru Natura 2000 PLH180011 Jasiołka – część druga – południowa (plik również w załączniku nr 4)

Natura 2000
Dyrektywa Siedliskowa
obszar rządowy

PLH180011
Jasiołka

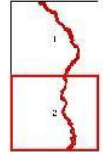
arkusz: 2 / 2
Skala: 1 : 50 000

Aktualność danych: 01.05.2007
Data sporządzenia mapy: 07.08.2007

Wzrost: 998
Oznaczenie: Głuska-Głuska
Przebieg rzeki: 50000
Przebieg rzeki: 50000
Wzrost: 115
Współrzędne: 180011
Wzrost: 115
Współrzędne: 180011
Wzrost: 115
Współrzędne: 180011

 PLH180011 Jasiołka
specjalny obszar ochrony
siedliskowej
 sąsiadujące specjalne obszary
ochrony siedlisk

opracował: **TECH-EX**

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Opis obszaru:

Obszar obejmuje środkową część doliny Jasiołki, na odcinku od Tylawy do Jedlicza oraz kilka kilometrów ujściowego odcinka Panny – jej lewobrzeżnego dopływu. Dość szeroka i płytka dolina rzeki, zbudowana z utworów fliszowych, obfituje w kamieniska będące efektem erozji koryta rzeki. Przybrzeżne kamieniska, jak i wysepki materiału dennego w nurcie rzeki są w różnym stopniu zarośnięte przez inicjalną roślinność i zarośla wierzbowe. W górnym biegu rzeki, w bezpośrednim sąsiedztwie koryta występują płaty olszyny nadpotokowej, niżej – łągi wierzbowe. Rzeka cechuje się dużą dynamiką procesów transportowych, w wyniku których powstają łachy żwirowe. Meandrowanie ogranicza się do przerzucania nurtu w obrębie szerokiego koryta skalnego. Dzięki temu następuje zróżnicowanie prędkości wody w korycie, co jest istotnym warunkiem występowania skójki gruboskorupowej. Roślinność wodna jest słabo rozwinięta i ograniczona się do glonów nitkowatych i krzaczkowatych oraz niewielkiej ilości mchów. W dolinie rzeki zlokalizowane są liczne żwirownie. Zbiorniki po wyeksploatowaniu żwirów wypełnione są wodą i w części zarośnięte roślinnością charakterystyczną dla starorzeczy. Miejsca takie zapewniają warunki dla rozrodu płazów. W obrębie doliny znajdują się także pola uprawne i łąki, użytkowane kośnie lub zarastające krzewami. W miejscach, gdzie rzeka przepływa przez tereny zurbanizowane zabudowa osadnicza często dochodzi do samej rzeki.

Przedmioty ochrony obszaru:

Obszar ważny dla zachowania kilku gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: skójki gruboskorupowej *Unio crassus*, brzanki *Barbus peloponnesius*, kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz bobra europejskiego *Castor fiber*. Obok nich do przedmiotów ochrony obszaru należą 4 siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: kamieńce górskich potoków (kod 3220), zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (kod 3230), lasy łąkowe (kod 91E0; siedlisko priorytetowe) oraz ekstensywnie użytkowane łąki świeże (kod 6510). Powierzchnia siedlisk przyrodniczych stanowi w sumie ok. 30 % powierzchni obszaru. Lista przedmiotów ochrony może ulec zmianie w toku prac nad projektem planu.

Plan zadań ochronnych dotyczyć będzie całego obszaru Natura 2000 – nie stwierdzono by zachodziły przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Plan zadań ochronnych (w skrócie PZO) dla obszaru Natura 2000 jest to dokument planistyczny określający podstawowe zasady jego ochrony. Standardowo ochrona obszarowa polega przede wszystkim na określeniu listy zakazów i nakazów odnoszących się np. do całej powierzchni rezerwatu przyrody, czy też parku narodowego. Natomiast w obszarach Natura 2000 przedmiotami ochrony są przede wszystkim wybrane siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt (i ich siedliska). Plan zadań ochronnych to narzędzie umożliwiające jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000. Celem planu jest bowiem zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

siedlisk gatunków i zwierząt dla których obszar został wyznaczony.

Obowiązek sporządzenia PZO dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (DzU 2004 Nr 92 poz. 880). Szczegółowy zakres dokumentu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (DzU z 2010 r.; Nr 34; poz.186). Plan ustanawia zarządzający obszarem na okres 10 lat, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia. Dla opisywanego obszaru jest to Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Zakres prac koniecznych dla sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje:

- opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej;
- zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, istotnych dla ich ochrony;
- ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony;
- identyfikację i analizę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony
- ustalenie celów działań ochronnych;
- ustalenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania;
- ustalenie koniecznych zmian obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz terminu jego sporządzenia;
- sporządzenie dokumentacji projektu planu zadań ochronnych w formie elektronicznej, opracowanej w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych, przedstawień graficznych, map, baz danych, w tym cyfrowych warstw informacyjnych.

Skutki planu zadań ochronnych:

- określenie zakresu rzeczowego, kosztów, harmonogramu oraz formalnych podstaw do występowanie o środki na niezbędne działania dla ochrony obszaru,
- podsumowanie wiedzy o obszarze i jego przedmiotach ochrony,
- ustalenie systemu monitoringu umożliwiającego ocenę skuteczności podejmowanych działań i szybkie reagowanie na pogorszenie stanu przedmiotów ochrony,
- ułatwienie kwalifikowania przedsięwzięć/działania pod kątem możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar,
- cele planu zadań ochronnych mogą być punktem odniesienia dla ocen oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000 oraz dla strategicznych ocen oddziaływania innych planów,
- zidentyfikowane i wskazane „ryzykownych” lub złych zapisów istniejących studiów oraz planów z punktu widzenia ochrony obszaru; nie pociąga to

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

za sobą obowiązku zmiany planu przez gminę, ale jest informacją, że realizacja takich zapisów studiów lub planów może napotkać na problemy w procedurze ocenowej,

- ułatwienie wdrażania programu rolno-środowiskowego, który musi być zgodny z PZO,
- opisanie nowo znalezionych gatunków lub siedlisk, które powinny być przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000,
- aktualizacja SDF, korekta granic obszaru.

PZO sporządza się w oparciu o istniejącą i możliwą do szybkiego zebrania wiedzę na temat obszaru Natura 2000. W ramach procesu planistycznego należy przeprowadzić niezbędne badania terenowe i ustalić czy szczegółowe inwentaryzacje są potrzebne do właściwego określenia działań ochronnych.

PZO nie jest sposobem na zwolnienie jakichkolwiek działań z obowiązujących procedur, np. PZO nie zastąpi, w stosunku do żadnych planów ani przedsięwzięć, procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

W celu **zapewnienia udziału społeczeństwa** oraz wszystkich zainteresowanych podmiotów prowadzących działalność w obszarze Natura 2000 lub w inny sposób z nim związanych, przygotowanie projektu PZO będzie jawne na wszystkich etapach prac. Zainteresowane osoby i instytucje będą mogły aktywnie uczestniczyć w procesie planowania jako członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW). Udział przedstawicieli różnych instytucji, grup społecznych i profesji pozwoli zoptymalizować proces planowania PZO. W pracach nad projektem PZO przewidziano 3 spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy, których celem będzie przedstawienie oraz przedyskutowanie zagadnień dotyczących projektu PZO.

Informacja o postępie prac, prowadzonych spotkaniach i dokonywanych uzgodnieniach będzie zamieszczana na Platformie Komunikacyjno-Informacyjnej oraz na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie. Kontakt z członkami ZLW będzie utrzymywany także przez pocztę elektroniczną oraz telefonicznie. Dzięki tym kanałom dostępu będzie można zapoznawać się z bieżącym stanem prac nad projektem Planu i zgłaszać uwagi i wnioski podczas procesu planistycznego.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. osiadła	Pop. rozrodcza	Pop. przemieszczająca się	Pop. zimująca	Ocena pop. / Stopień reprezent.	Ocena st. zach.	Ocena izol. / Pow. względna	Ocena ogólna	Opinia dot. wpisu
S1	3150	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	-	1					C	C	B	C	proponowana ocena D
S2	3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	-	4					B	B	B	B	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji pod kątem zajmowanej powierzchni i stanu zachowania
S3	3230	Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-</i> , <i>Myricarietum</i> część - z przewagą wrześni)	-	0,1					A	C	B	C	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji pod kątem zajmowanej powierzchni i stanu zachowania
S4	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	-	3					B	C	C	C	proponowana ocena D

S5	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	-	10					A	C	B	B	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji pod kątem zajmowanej powierzchni i stanu zachowania
S6	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)		12					A	C	B	B	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji pod kątem zajmowanej powierzchni i stanu zachowania
Z1	1337	bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>						C	B	C	C	proponowana ocena D
Z2	1193	kumak górski	<i>Bombina variegata</i>						C	B	C	C	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji stanu zachowania
Z3	2503	brzanka	<i>Barbus peloponnesius</i>						C	B	C	B	Dane zawarte w SDF wymagają weryfikacji stanu zachowania
Z4	1032	skójką gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>						C	B	C	B	Dane nie wymagają weryfikacji

Gdzie symbol: S oznacza siedliska, R – rośliny, Z – zwierzęta (w tym ptaki).

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla obszaru opiera się na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>.

W prasie lokalnej (Super Nowości z dnia 09-08-2012) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dn. 02.08.2012 r. o rozpoczęciu opracowywania projektów planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 m.in. obszaru Jasiołka PLH180011 (Załącznik nr 5). Zostało ono także wywieszane na tablicy ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz w gminach na terenie których znajduje się obszar Jasiołka na okres 21 dni.

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem mają spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, Lasów Państwowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się w skali województw planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy są powiadamiani przez wykonawcę przez pocztę elektroniczną oraz telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszcza się także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 21.06.2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Przedstawiono na nim założenia projektu POIS.05.03.00-00-186/09, w ramach którego opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa, metodykę przygotowania planu zadań ochronnych, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także scharakteryzowano obszar w zakresie przebiegu granic, przedmiotów ochrony i głównych zagrożeń. W spotkaniu wzięło udział 28 osób. Sprawozdanie zamieszczono z załączniku nr 6

II spotkanie ZLW dla obszaru Natura 2000 Jasiołka odbyło się 27 listopada 2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Sprawozdanie zamieszczono z załączniku nr 7

III spotkanie ZLW dla obszaru Natura 2000 Jasiołka odbyło się dn. 13.12.2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Sprawozdanie zamieszczono z załączniku nr 8.

IV spotkanie ZLW dla obszaru Natura 2000 Jasiołka odbyło się dn. 18.02.2014 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów.

Niezależnie, poza spotkaniami całego ZLW 17.02.2014 r. zorganizowano także spotkanie przedstawicieli RDOŚ w Rzeszowie, planistów regionalnych i koordynatora PZO

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

z przedstawicielami Lasów Państwowych.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, prowadzenie działań w zakresie ochrony przyrody na terenie województwa.	Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów	Tel: (17) 785 00 44 Fax: (17) 852 11 09; sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl
Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie	Planowanie przestrzenne	ul. Grunwaldzka 15; 35-959 Rzeszów	tel. (17) 867-19-01 sekrwoj@rzeszow.uw.gov.pl
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Planowanie przestrzenne	ul. Grunwaldzka 15; 35-959 Rzeszów	tel. (17) 867-19-01
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	Polityka hydrologiczna	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 22 31-109 Kraków	tel.: (12) 628-41-30, 628-41-06, 628-41-08 fax: (12) 430-10-35 423-21-53, 62-84-158 poczta@krakow.rzgw.gov.pl
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie	Zarządzanie Jaśliskim Parkiem Krajobrazowym	ul. Trakt Węgierski 8a 38-450 Dukla	tel. 509 868 704 poczta@parkikrosno.pl
Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie	Polityka hydrologiczna	ul. Hetmańska 9; 35-959 Rzeszów	tel. 017 853 74 00
Starostwo Powiatowe w Krośnie	Nadzór nad gospodarką leśną	ul. Bieszczadzka 1 38-400 Krosno	tel. 43-75-713
Urząd Gminy Miejsce Piastowe	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Dukielska 14, 38-430 Miejsce Piastowe	(13)4353012, (13)4339260
Urząd Gminy Chorkówka	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	Chorkówka 175, 38-458 Chorkówka	(013) 43 130 83
Urząd Gminy Jedlicze	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Rynek 6, 38-460 Jedlicze	(013) 44-84-710; (013) 43-52-207
Urząd Miejski w Dukli	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Trakt Węgierski 11, 38-450 Dukla	tel.: (13) 432-91-00
Sołectwo Machnówka	Działania informacyjne		
Sołectwo Szczepańcowa	Działania informacyjne		
Sołectwo Świerzowa Polska	Działania informacyjne		

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Sołectwo Zręcin	Działania informacyjne		
Osiedle Dukła	Działania informacyjne		
Sołectwo Równe	Działania informacyjne		
Sołectwo Wietrzno	Działania informacyjne		
Sołectwo Zboiska	Działania informacyjne		
Osiedle Jedlicze Borek	Działania informacyjne		
Sołectwo Dobieszyn	Działania informacyjne		
Sołectwo Żarnowiec	Działania informacyjne		
Sołectwo Niżna Łąka	Działania informacyjne		
Sołectwo Wrocanka	Działania informacyjne		
Sołectwo Trzciana	Działania informacyjne		
Sołectwo Lipowica	Działania informacyjne		
Sołectwo Nowa Wieś	Działania informacyjne		
Sołectwo Zawadka Rymanowska	Działania informacyjne		
Sołectwo Tylawa	Działania informacyjne		
Sołectwo Cergowa	Działania informacyjne		
Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie	Regionalne zadania planistyczne	ul. Targowa 1; 35-064 Rzeszów	tel./fax (17) 852-86-51 sekretariat@pbpp.pl
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie	Gospodarka leśna	ul. Bieszczadzka 2, 38-400 Krosno	tel. (13) 436-44-51 rdlp@krosno.lasy.gov.pl
Nadleśnictwo Dukła	Gospodarka leśna		
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa	Kształcenie kadry leśnej, wdrażanie nowych technologii w gospodarce leśnej,	ul. Bieszczadzka 2, 38-400 Krosno	tel. (13) 436-44-51, fax (13) 436-43-01
Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie Sp. z o.o.	Inwestor	ul. Królewska 3a, 35-301 Rzeszów	tel./fax: (017) 85 49 388 lub 85 49 389;
Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa ŻWIRGEO s.c.	Inwestor	Trzciana, 38 - 450 Dukła	tel./fax. 0-13 43 312 87
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie	administracja sieci dróg krajowych na terenie województwa podkarpackiego (budowa, modernizacja, utrzymanie i ochroną dróg krajowych oraz mostów)	ul. Legionów 20, 35-959 Rzeszów	tel. (0-17) 853-40-71...74

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Rzeszowie, Podkarpacki Oddział Regionalny	Wdrażanie instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udzielanie pomocy ze środków krajowych rolnikom	al. Tadeusza Rejtana 36, 35-310 Rzeszów	tel. 17 875 60 00
Okręg PZW w Krośnie	Ochrona wód (Społeczna Straż Rybacka), sprzedaż licencji, zarybienia	ul. Jasna 26a, 38-404 Krosno	+48 13 436 55 68
Liga Ochrony Przyrody Zarząd Okręgu Podkarpackiego w Rzeszowie	Ochrona przyrody	Szkoła Podstawowa nr 2 Rzeszów ul. Kamińskiego 12	tel. 787 709 149 loprze@poczta.fm
Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Ochrona przyrody	ul. Jasna 17, 43-360 Bystra	tel./fax: 33 817 14 68, tel. 33 818 31 53; biuro@pracownia.org.pl
Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna	Turystyka	ul. Szopena 51/30 235-959 Rzeszów	tel. +48 17 852 00 09 tel. +48 17 867 62 30
Lokalna Organizacja Turystyczna „Beskid Niski”	Turystyka	Rynek 5, 38-400 Krosno	13 4327707
Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze w Krośnie	Turystyka	ul. Krakowska 9, 38-400 Krosno	Tel. /fax (0-13) 43 -212-58

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

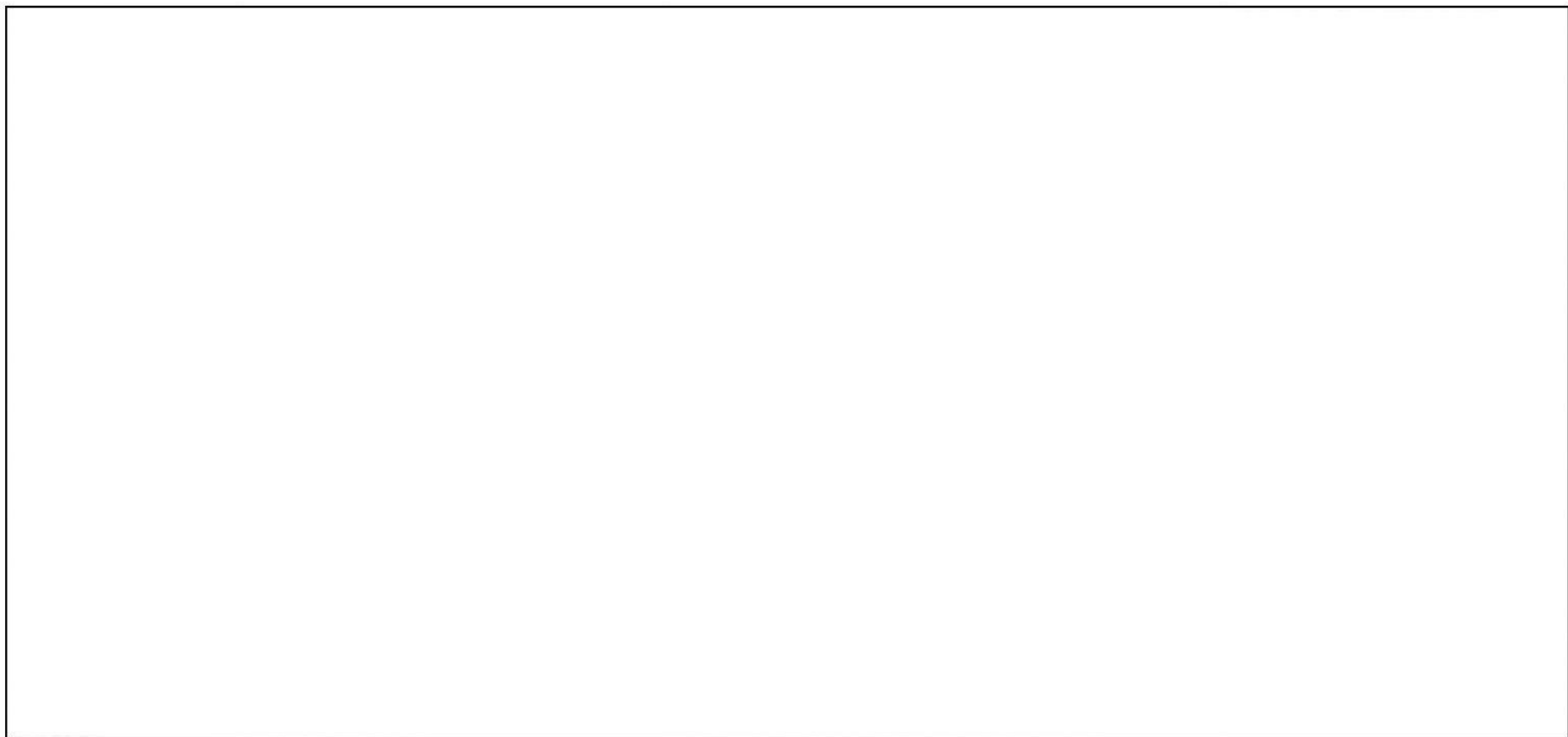

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

W tej części, oprócz zestawienia istniejących i dostępnych materiałów, należy krótko ocenić stopień ich wystarczalności i kompletności z punktu widzenia celu opracowania Planu

Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
Materiały publikowane	Amirowicz A. 2001. Zagrożone gatunki ryb i minogów w ichtiofaunie województw małopolskiego i śląskiego. <i>Rocz. Nauk. PZW 14 (suppl.): 249-295.</i>	informacje o zagrożonych gatunkach ryb z zachodniej części dorzecza górnej Wisły	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Roczniki Naukowe PZW http://www.pzw.org.pl/roczniki
Materiały publikowane	Amirowicz A. Kukuła K. 2005. <i>Stream habitat conditions and fish fauna with the occurrence range of Wałęcki barbel, Barbus cyclolepis Wałęckii Rolik, 1970 (Teleostei: Cyprinidae) in Polish part of the Carpathian Mts. Pol. J. Ecol. 53: 503-522.</i>	informacje o ichtiofaunie z dolnej części Jasiołki, Wisłoka	Materiał porównawczy (brzanka)	Polish Journal of Ecology http://www.pol.j.ecol.cbe-pan.pl/
Materiały publikowane	Kukuła K. 2001. Zagrożone gatunki ryb i minogów w południowo - wschodniej Polsce. <i>Rocz. Nauk. PZW 14 (supl.): 235-248.</i>	informacje o zagrożonych gatunkach ryb ze dorzecza Wisłoki i Sanu	Materiał uzupełniający (brzanka, głowacz białopłetwy)	Roczniki Naukowe PZW http://www.pzw.org.pl/roczniki
Materiały publikowane	Skóra S., Włodek J.M. 1989. <i>Ichtyofauna dorzecza górnego Wisłoka. Studia Ośr. Dokument. Fizjograf. 17: 321-344.</i>	informacje o stanie ichtiofauny Wisłoka przed budową zapory w Besku	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej

<i>Materiały publikowane</i>	Przybylski M., Marszał L., Zięba G. 2002. Monitoring ichtiofauny systemu rzeki Czarnej Orawy. <i>Rocz. Nauk. PZW</i> . 15: 15-39.	informacje o stanie ichtiofauny Czarnej Orawy	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Roczniki Naukowe PZW http://www.pzw.org.pl/roczniki
<i>Materiały publikowane</i>	Radtke G., Grochowski A., Woźniewski M. 2003. Ichtyofauna dorzecza Wdy. <i>Rocz. Nauk. PZW</i> , 16: 32-64.	informacje o stanie ichtiofauny Czarnej Orawy	Materiał porównawczy (głowacz białopłetwy)	Roczniki Naukowe PZW http://www.pzw.org.pl/roczniki
<i>Materiały publikowane</i>	Witkowski A. 1979. A taxonomic study on fresh-water Sculpins of genus <i>Cottus</i> Linnaeus, 1758 (<i>Cottus gobio</i> L. and <i>Cottus poecilopus</i> Heck.) in Poland. <i>Acta Universitatis Wratislaviensis</i> 458: 1-94.	informacje o ekologii głowaczy	Materiał uzupełniający (głowacz białopłetwy)	Acta Universitatis Wratislaviensis
<i>Materiały publikowane</i>	Witkowski A. 1984 Morphological variability in lake and river populations of <i>Cottus poecilopus</i> Heckel, 1836 (Pisces: Cottidae). <i>Acta Ichthyol. Piscat.</i> , 14: 43-57.	informacje o ekologii głowaczy	Materiał uzupełniający (głowacz białopłetwy)	Acta Ichthyologica et Piscatoria http://www.aiep.pl/volumes/1980/4_1-2/pdf/14_1_2_03.pdf
<i>Materiały publikowane</i>	Witkowski A. 2000. Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758. W: M. Brylińska (red.) <i>Ryby słodkowodne Polski</i> . PWN, Warszawa: 444-447.	informacje o ekologii głowacza białopłetwego	Materiał uzupełniający (głowacz białopłetwy)	PWN http://www.pwn.pl/
<i>Materiały publikowane</i>	Rolik H. 1971. Ichtyofauna dorzecza górnego i środkowego Sanu. <i>Fragm. faun.</i> 21 559- 584.	informacje o ichtiofaunie dorzecza Sanu	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Fragmenta faunistica http://www.miiz.waw.pl/pl/wydawnictwa/fragmenta-faunistica.html
<i>Materiały publikowane</i>	Kukuła K. 2002. Threats to the ichthyofauna of the Magurski National Park and its surroundings. <i>Arch. Pol. Fish.</i> 10: 97-108.	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Wisłoki	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Archives of Polish Fisheries

<i>Materiały publikowane</i>	<i>Rolik H. 1971. Studium nad gatunkami rodzaju <i>Barbus</i> Cuvier, 1817, z dorzecza Sanu i Wisłoki (<i>Pisces, Cyprinidae</i>). <i>Ann. zool.</i> 28: 257- 330.</i>	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Sanu i Wisłoki	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	Annales Zoologici
<i>Materiały publikowane</i>	<i>Kukuła K., Bylak A., Amirowicz A. 2009. Ryby. W: Górecki A. Krzemień K. Skiba S. Zemanek B. (red.). Przyroda Magurskiego Parku Narodowego. Uniwersytet Jagielloński, Krempna-Kraków: 183-187.</i>	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Wisłoki	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	monografia
<i>Materiały publikowane</i>	<i>Kukuła K., Sandor J. 2003. Fishes and lampreys. W: Witkowski Z. Król W. Solarz W. (red) Carpathian List of Endangered Species. WWF and Institute of Nature Conservation (Poland) Vienna-Krakow: 35-38.</i>	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Wisły	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	monografia
<i>Materiały publikowane</i>	<i>Kukuła K. 2003. Structural changes in the ichthyofauna of the Carpathian tributaries of the River Vistula caused by anthropogenic factors. <i>Suppl. ad Acta Hydrobiol.</i> 4: 1-63.</i>	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Wisły	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	monografia
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	<i>Jelonek M., Sobieszczyk P. 2006. Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych Województwa Podkarpackiego w Zakresie Przywrócenia Możliwości Migracji oraz Restytucji Ryb Dwuśrodowiskowych. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.</i>	ogólne informacje o ichtiofaunie dorzecza Sanu i Wisłoki	Materiał porównawczy (brzanka, głowacz białopłetwy)	plik PDF – załącznik 6

Plany/programy/strategie/projekty	Jelonek M., Sobieszczuk P., Makles M., Engel J. 2005. Weryfikacja istniejących ostoi Natura 2000 oraz propozycja specjalnych obszarów ochrony regionu alpejskiego dla ochrony gatunków ryb wymienionych w załączniku II Dyrektywy 92/43/EWG. Warszawa. Ministerstwo Środowiska, WWF Polska.	informacje o ichtiofaunie dorzecza górnej Wisły, część alpejska	Materiał uzupełniający (brzanka, głowacz białopłetwy)	plik PDF
Plany/programy/strategie/projekty	Witkowski A. 2004. <i>Cottus gobio</i> (L., 1758). W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) <i>Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny</i> . Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 6: 258-260.	informacje o ekologii głowacza białopłetwego	Materiał uzupełniający (głowacz białopłetwy)	plik PDF
Ekspertyza	Jelonek M. 2008. <i>Strategia zarządzania dla brzanki (Barbus meridionalis) B. carpathicus Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb et Berrebi, 2002 na obszarze sieci NATURA 2000 Jasiołka</i> . Msc. IOP Kraków	informacje o rozmieszczeniu brzanki w ostoi	Materiał uzupełniający (brzanka)	plik Word
Ekspertyza	Jelonek M. 2008. <i>Strategia zarządzania dla głowacza białopłetwego Cottus gobio Linnaeus, 1758 na obszarze sieci NATURA 2000 Jasiołka</i> . Msc. IOP Kraków	informacje o rozmieszczeniu głowacza w ostoi	Materiał uzupełniający (głowacz białopłetwy)	plik Word
Ekspertyza	Kukuła K., Bylak A. 2012. <i>Odlowy ryb w potoku Panna (Tylawa), Jasiołce (Nowa Wieś, Równe, Wrocanka)</i> . Katedra Biologii Środowiska, Uniwersytet Rzeszowski.	aktualny stan ichtiofauny w dolnym biegu pot. Panna i środkowej Jasiołce	podstawowe dane do opracowania planu	Załącznik nr 10. – katalog plików doc, pdf, shp.

<i>Materiały publikowane</i>	Hofman S., Szymura J. M. 1998. Rozmieszczenie kumaków, <i>Bombina</i> Oken, 1816 w Polsce. Przgl. Zool. 42, 3-4: 171-185.	informacje o rozmieszczeniu gatunku w Polsce	Materiał uzupełniający (kumak górski , traszka karpacka, traszka grzebieniasta)	Przegląd zoologiczny
<i>Materiały publikowane</i>	Szymura J.M. 2003. Kumak górski. Atlas płazów i gadów Polski (Głowaciński Z., Rafiński J. – red.). Inspekcja Ochrony środowiska i Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków, 42-44.	informacje o rozmieszczeniu gatunku w Polsce	Materiał uzupełniający (kumak górski , traszka karpacka, traszka grzebieniasta)	
<i>Materiały publikowane</i>	Szyndlar Z. 1980. Herpetofauna Bieszczadów Zachodnich. Acta Zool. Cracov. 24, 6: 299-336.	informacje o rozmieszczeniu gatunku w Bieszczadach	Materiał porównawczy	Acta Zool. Cracov
<i>Materiały publikowane</i>	Świerad J. 1988. Płazy Karpat Polskich w ujęciu wertykalnym. Instytut Kształcenia Nauczycieli im. W. Spasowskiego w Warszawie.	Informacja o płazach na terenie Karpat	Materiał porównawczy	
<i>Materiały publikowane</i>	Zajac K. 2011. Jasiołka. W: Rogala D., Marcela A. (red.). Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów: 148-153.	Potwierdzenie występowania gatunku <i>Unio crassus</i> w obszarze Natura 2000 Jasiołka	Materiał uzupełniający	
<i>Materiały publikowane</i>	Zajac K. 2010. Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> . W: Makomaska-Juchiewicz M. (red.) 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik monitoringu. Część I; ss. 157-179; GIOŚ, Warszawa.	Metody monitoringu skójki gruboskorupowej	Materiał uzupełniający	Załącznik 11. Przewodnik metodyczny (plik pdf)

<i>Materiały niepublikowane,</i>	Cierlik G., Makomaska-Juchiewicz M., Mróz W., Perzanowska J., Król W. 2006. Sprawozdanie z realizacji pracy „Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – faza pierwsza”. IOP PAN, Kraków + baza danych	Szczegółowy opis monitoringu i wyniki monitoringu <i>Unio crassus</i> w Jasiołce w 2006 roku.	podstawowe dane do opracowania planu	Szczegółowe raporty z badań monitoringowych. Załącznik 12. Wyniki monitoringu <i>Unio crassus</i> – katalog zawiera pliki pdf z formularzami dla obszaru i 3 stanowisk badawczych.
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Zajac K. 2011. Strategia zarządzania Obszarem Natura 2000 Jasiołka (PLH180011). Projekt PL0108 „Optymalizacja wykorzystania zasobów sieci Natura 2000 dla zrównoważonego rozwoju w Karpatach”. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss.79;	Strategia zarządzania obszarem Natura 2000 Jasiołka	podstawowe dane do opracowania planu	Załącznik 13. Strategia zarządzania dla obszaru Natura 2000 Jasiołka (plik pdf). Załącznik 14. Strategie zarządzania dla gatunków zwierząt (katalog z plikami pdf). Załącznik 15. Strategie zarządzania dla siedlisk przyrodniczych (katalog z plikami pdf).

<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Plan ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego			
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Plan urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla na okres 01.01.2008-31.12.2017	Dokument opisujący drzewostany na gruntach w zarządzie nadleśnictwa oraz określający dla nich zasady gospodarki leśnej; jego część składowa – program ochrony przyrody zawiera charakterystykę przyrodniczą nadleśnictwa, informację o istniejących i projektowanych formach ochrony przyrody oraz zalecenia ochronne, w tym działania minimalizujące ewentualny negatywny wpływ gospodarki leśnej.	Informacja o siedliskach leśnych będących przedmiotami ochrony, niewielki zasięg opracowania (2 % obszaru)	źródło: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_krosno/nadl_dukla/plan_urzadzania_lasu
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Dukla, Uchwała Nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 11 marca 2005r	Dokument opisuje miejscowo uwarunkowania i sposoby zagospodarowania terenu gminy Dukla		źródło: www.dukla.bip.krosoft.pl/upl/195.05.doc
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Dukla. Uchwała Rady Miejskiej z dn. 29 października 2012 (brak Nr przed końcem sesji)	Dokument opisujący uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze oraz kierunki rozwoju miasta i gminy Dukla		źródło: UMiG Dukla – dok. w wersji elektronicznej
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Jedlicze. Uchwała Rady Miasta Nr XXII/236 z dnia 15.09.2000 r.	Dokument opisujący uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze oraz kierunki rozwoju miasta i gminy Jedlicze	Informacje dotyczące terenu gminy, jej charakterystyki geograficznej, geologicznej, klimatycznej, hydrologicznej oraz zagospodarowania terenu	źródło: http://www.jedlicze.pl/sites/default/files/pliki/studium_jedlicze/Studium_Uwarunkowan_Gmina_Jedlicze.pdf

<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejsce Piastowe - uchwała Rady Gminy Miejsce Piastowe Nr XXIV/167/2000 z dnia 15 grudnia 2000 r., zmieniona uchwałą Nr XIV/94/11 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 18 listopada 2011r.	Dokument opisujący uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze oraz kierunki rozwoju gminy Miejsce Piastowe	Informacje dotyczące terenu gminy, jej charakterystyki geograficznej, geologicznej, klimatycznej, hydrologicznej oraz zagospodarowania terenu	źródło: UG Miejsce Piastowe – dok. w wersji elektronicznej
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chorkówka. Uchwała Rady Gminy Chorkówka Nr III/25/02 z dn. 28 grudnia 2002 r.	Dokument opisujący uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze oraz kierunki rozwoju gminy Chorkówka		źródło: UG Chorkówka – dok. w wersji papierowej
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Operat rybacki – obwód rybacki rzeki Jasiołka nr 1, 2004	określa zasady prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej	Informację dotyczącą typu prowadzonej gospodarki rybackiej, zaleceń odnośnie działań zarybieniowych oraz ochronnych	Załącznik 16. Operat rybacki – obwód rybacki rzeki Jasiołka nr 1, 2004

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Charakterystykę środowiska przyrodniczego obszaru Natura 2000 Jasiołka zaczerpnięto przede wszystkim z opracowania wykonanego na zlecenie IOP PAN w Krakowie, w ramach projektu PL0108 „Natura 2000 w Karpatach”: Strategia zarządzania Obszarem Natura 2000 Jasiołka (PLH180011) (Zając K. 2011a) (zamieszczono w załączniku nr 13).

Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

Rzeka Jasiołka to prawy dopływ Wisłoki o długości 76 km i powierzchni dorzecza 513,2 km². Jej źródła leżą w Beskidzie Niskim, na stokach góry Kanasiówki (823 m n.p.m.) w Jaśliskim Parku Krajobrazowym. W górnym biegu rzeka objęta jest ochroną w rezerwacie "Źródlika

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Jasiołki".

Jasiołkę cechują ją duże wahania przepływów wody, charakterystyczne dla rzek górskich. W Jasiołce powyżej Dukli średni przepływ wynosi $3,04 \text{ m}^3/\text{s}$, najmniejszy odnotowany - $0,18 \text{ m}^3/\text{s}$, a maksymalny ok. $200 \text{ m}^3/\text{s}$.

Dolina rzeki Jasiołki stanowi formę wklęsłą o szerokości 400 – 1500 m. Rzeka płynie w górnym biegu typową doliną wciosową, dopiero w okolicach ujścia potoku Panna formuje dolinę płaskodenną. Terasa zalewowa – występuje lokalnie nieciągłymi i niewielkimi fragmentami (np. w rejonie Tylawy, Trzciany). Wznosi się do wysokości około 260 m n.p.m. i ok. 2 – 3 m ponad średni stan wody w rzece Jasiołce. Jest to teren płaski o spadkach do 12%, często podmokły, narażony na wylewy rzeki.

W miejscach, gdzie rzeka rozcina struktury tektoniczne, powstają przełomy. Na omawianym obszarze taki odcinek znajduje się między Ostrą a Piotrusiem oraz między Cergową a Kilanowską. Rzeka jest aktywna morfologicznie, szczególnie w dolnym biegu na terenie ostoju formuje dość częste obrywy brzegowe i odsypy żwirowe.

Doliny większych dopływów Jasiołki (Bielcza, Panna, Biały, Tereściański) układają się prostopadle do doliny głównej, przez co sieć rzeczna ma układ zbliżony do kratowego.

W rejonie wsi Trzciana, dno doliny zniszczone jest przez wydobycie żwiru z koryta rzeki i dna doliny. W rejonie Dukli zniszczono obszerne stare zakole rzeki a dolina jest zasypywana przez nasypy drogowe i w ramach przygotowywania gruntu pod inwestycje. Na terasie zalewowej liczne ślady po dawnej eksploatacji żwiru. Dość często na odcinkach, w których rzeka przylega do działek budowlanych, są one nadsypywane odpadami.

Po minięciu Dukli Jasiołka wypływa z terenów Beskidu Niskiego, zwalnia bieg, coraz większy udział w budowie koryta mają osady, mniej jest odcinków skalistych lub z grubym rumoszem skalnym. W rejonie Jedlicza Jasiołka opuszcza granice obszaru Natura 2000. Wpada do Wisłoki w Jaśle na terenie Dołów Jasielsko-Sanockich.

Usytuowanie obszaru w odniesieniu do regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki 2011):

Megaregion: Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska

Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem,

Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
AGENCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Makroregion: Pogórze Środkowobeskidzkie,
Mezoregiony: Beskid Niski, Pogórze Jasielskie i Kotlina Jasielsko–Krośnieńska.

Usytuowanie obszaru w stosunku do regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz 2008):

I. Dział Wschodniokarpacki

I.1. Kraina Karpat Wschodnich

I.1.2. Okręg Dołów Jasielsko-Sanockich

I.1.2.b. Podokręg Jasielsko-Krośnieński

I.1.2.c. Podokręg Dukielski

I.1.3. Okręg Beskidu Niskiego

I.1.3.b Podokręg Beskidu Niskiego Wschodniego "Przełęcz Łupkowska - Przełęcz Dukielska"

Geologia.

Teren, na którym wyznaczono obszar Natura 2000 Jasiołka zbudowany jest z fliszu karpackiego, w większości z naprzemianległych warstw łupków ilastych i marglistych, mułowców, piaskowców i zlepieńców wyróżniających się zmienną grubością ławic, różnorodną barwą i spoiwem. Warstwy skalne biegną głównie z północnego zachodu na południowy wschód. Jasiołka płynie w większości po utworach fliszowych o warstwach biegnących pod kątem do osi rzeki, w szerokiej, ale płytkiej dolinie.

Cały obszar położony jest w zewnętrznej (fliszowej) części górotworu Karpat. Pod względem geologicznym dolina Jasiołki położona jest w obrębie Centralnej Depresji Karpackiej (jednostka śląska) stanowiącej tektoniczne obniżenie ciągnące się wzdłuż północnego czoła nasunięcia magurskiego. W dnach dolin zalegają osady aluwialne - gliny pylaste i piaszczyste, pyły, piaski pylaste, piaski i żwiry. Lokalnie występują również namuły organiczne i torfy.

Otoczający dolinę teren jest bardzo podatny na procesy osuwiskowe. Pokrywy stokowe tworzą miejscowe zwietrzliny, tworzące często w niższych położeniach stoków i u ich podnóży nagromadzenia materiałów z osuwisk czyli tzw. koluwia osuwiskowe.

Dolinę Jasiołki wypełniają utwory aluwialne. Sporadycznie na jej obszarze występują utwory organogeniczne. Utwory zwietrzelinowe najczęściej stanowią napływy w postaci pyłów, ilów i glin, często szkieletowatych, rzadziej utworów szkieletowych pylasto i

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

gliniastokamienistych. Są one zróżnicowane litologicznie i miąższościowo, co w znacznym stopniu zależy od cech skał podłoża. Utwory gliniaste najczęściej towarzyszą warstwom piaskowcowym, natomiast utwory w postaci pyłów i ilów – warstwom iłołupkowym.

Wśród utworów akumulacyjnych przeważają holocenijskie terasy, tworzące główne obniżenia w korytach rzeki i jej dopływów. Występują również wśród nich znaczne powierzchnie teras plejstocenijskich. Najmłodsze (holocenijskie) utwory neogenu związane z dolinami rzecznyymi, mają charakter namułów organicznych i mad. Plejstocenijskie osady rzeczne budują stropowe partie podłoża w dolinie rzeki Jasiołki, reprezentowane są przez żwiry rzeczne i – w rejonie terasy nadzalewowej – przez pokrywające je mady rzeczne. Miąższość warstwy żwirowej waha się w granicach 2 – 4 m, a plejstocenijskich mad nie przekracza 2 m. W podłożu, głównie terasy zalewowej, plejstocenijskie żwiry pokryte są holocenijskimi madami wykształconymi w postaci glin zawierających domieszki części organicznych.

Osady zboczowe plejstocenu budują stropowe partie podłoża w obrębie stoków i zrównań wierzchowinowych, a reprezentowane są przez gliny zawierające domieszki rumoszu skalnego. Miąższość ich waha się w granicach 1,5 – 3,6 m, a lokalnie może być nawet większa.

Ogólna charakterystyka gleb

Budowa geologiczna terenu doliny Jasiołki położonej w obrębie Centralnej Depresji Karpackiej (jednostki śląskiej) warunkuje zarówno rodzaj podłoża, jak i miąższość oraz rodzaj gleb, zaliczanych do gleb górskich wytworzonych na wietrzelinie skał fliszowych, na pokrywach soliflukcyjno-deluwialnych oraz na osadach rzecznych. Możemy tu wyróżnić następujące rodzaje gleb zarówno mineralnych jak i organicznych:

- gleby biellicowe właściwe,
- gleby psełdobielicowe,
- gleby brunatne właściwe,
- gleby brunatne wylugowane,
- czarne ziemie właściwe,
- mady,
- gleby torfowe,
- gleby torfowo-minowe,
- gleby mułowo-torfowe,
- gleby murszowe.

Wynika z tego, że dolina Jasiołki posiada stosunkowo zróżnicowane gleby. Dominują gleby związane z akumulacją rzeczna mady i gleby

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

torfowe. Spotyka się również czarnoziemy, gleby gliniaste i ilaste.

Hydrologia.

Wody powierzchniowe płynące

Rzeka Jasiołka będąca osią obszaru Natura 2000 to III-rzędowy, prawobrzeżny dopływ Wisłoki.. Charakteryzuje się dużym dynamizmem procesów transportowych, w wyniku, których powstają łachy żwirowe. Meandrowanie ogranicza się do przerzucania nurtu w obrębie szerokiego koryta skalnego, dzięki czemu następuje zróżnicowanie prędkości wody w korycie (rzeka warkoczowa). W granicach obszaru Natura 2000 uchodzi do Jasiołki szereg dopływów. Z reguły rzeki te płyną w szerokich i płytkich dolinach, pociętych siecią rowów melioracyjnych.

Rzeka Jasiołka należy do rzek odwadniających Beskid Niski i przecinających strefę Dołów Jasielsko – Sanockich, posiada typowy, odcinkowy układ. W odcinku górnym jej doliny charakteryzują znaczne spadki, a koryto głęboko wcięte w skalne podłoże tworzy charakterystyczne berda z niewielkimi odsypami kamieńca. Szerokość doliny jest niewielka, rzędu kilkudziesięciu metrów. W strefie Dołów Jasielsko – Sanockich rzeka Jasiołka płynie tu w korycie wciętym na głębokość 3-4m. Jest to strefa stałego zrzucania niesionego przez rzekę materiału skalnego. Dno doliny jest płaskie i szerokie, a utworzone w jej obrębie nagromadzenia żwiru i piasku nabierają znaczenia surowcowego.

Na obszarze Natura 2000 uchodzą do Jasiołki dopływy lewobrzeżne: Bielcza, Panna, Bóbrka, Chlebianka i prawobrzeżne: Szklarski Potok, Biały Potok, Potok Tereściański, Młynówka, Szebnianka.

Jednolite części wód – na omawianym terenie wyróżniono następujące jednolite części wód:

- PLRW2000142184599: Jasiołka od Panny do Chlebianki, długość – 33,65 km, - PLRW200012218449; Jasiołka do Panny; długość 88,60 km.

Szczegółowy opis JCW wraz z ich celami środowiskowymi opisano w załączniku nr 17.

Badaniom czystości wód powierzchniowych na omawianym terenie objęte są tylko wody rzeki Jasiołki. Stan czystości wód rzeki Jasiołki w latach 2009, 2010 oraz 2011 został przedstawiony w tabeli 1.

Tabela 1. Ocena wód rzeki Jasiołki w latach 2009, 2010 oraz 2011.

Rok	rodzaj oceny	Wskaźnik	punkt pomiarowy		
			Jasiołka-Stasianie	Jasiołka-Jedlicze	Jasiołka-Szczepańcowa
2009	ocena stanu wód w jednolitej części wód	Elementy biologiczne	Klasa II	Klasa II	
		Elementy fizykochemiczne	Klasa I	Klasa II	
		Stan ekologiczny	dobry	dobry	
		Stan chemiczny	-	poniżej dobrego	
		Stan wód ogólnie	-	zły	
	ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę	wskaźnik fizykochemiczny	-	-	
		wskaźnik mikrobiologiczny	-	-	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego
		jakość wody ogólnie	-	-	A3
2010	ocena stanu wód w jednolitej części wód	Elementy biologiczne	Klasa II	Klasa III	
		Elementy fizykochemiczne	Klasa I	Klasa I	
		Stan/potencjał ekologiczny	potencjał dobry	stan umiarkowany	
		Stan chemiczny	-	poniżej dobrego	
		Stan wód ogólnie	-	dobry	
	ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę	wskaźnik fizykochemiczny	-	-	A2: odczyn
		wskaźnik mikrobiologiczny	-	-	non: liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego
		jakość wody ogólnie	-	-	non
2011	ocena stanu wód w jednolitej części wód	Elementy biologiczne			
		Elementy fizykochemiczne			
		Stan ekologiczny			
		Stan chemiczny			
		Stan wód ogólnie			

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę	wskaźnik fizykochemiczny	-	-	A1
	wskaźnik mikrobiologiczny	-	-	A3: liczba bakterii grupy coli typu kałowego
	jakość wody ogólnie	-	-	A3

Źródło: Raporty WIOS w Rzeszowie

Ocena przydatności wód w rzekach do bytowania ryb w warunkach naturalnych (wg WIOŚ)

Rzeka Jasiołka od Dukli do ujścia do rzeki Wisłoki została zaliczona do krainy lipienia, a w górnych odcinkach do krainy pstrąga.

Kraina pstrąga najczęściej obejmuje rzeki górskie, dobrze natlenione, o szybkim przepływie wody, temperaturze wody nie przekraczającej 10°C i kamienistym lub żwirowym podłożu. W ciekach spotykane są: pstrąg potokowy, pstrąg źródłany, głowacz białopłetwy, a w dolnych partiach krainy także: pstrąg tęczy, głowacz przegopłetwy, strzebla potokowa i śliz.

Kraina lipienia odpowiada odcinkowi rzeki o nieco słabszym nurcie, temperaturze wody do 15°C, lecz stale z dnem kamienisto – żwirowym, rzadziej piaszczystym i dobrze natlenioną wodą. W spokojniejszych odcinkach rzeki powstają osady mułu, gdzie rozwija się roślinność. W tej krainie najliczniej występuje lipień, a także: pstrąg, kleń, świnka, miętus, boleń, jelec, strzebla potokowa.

Zgodnie z wykazem RZWG w 6 monitorowanych punktach jednolitych częściach wód województwa podkarpackiego powinny być zachowane wymagania ustalone dla wód będących środowiskiem życia ryb łososiowatych a w 10 monitorowanych punktach - dla karpiovatych. Według Raportu o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2010 roku (WIOŚ Rzeszów 2011 rok) jednolita część wód rzeki Jasiołki od Panny do Chlebianki (punkt pomiarowo-kontrolny Jedlicze) nie osiągnęła jakości wymaganej dla bytowania ryb łososiowatych, z uwagi na podwyższone w stosunku do normatywnego stężenie azotynów.

Wody powierzchniowe stojące

Teren obszaru Natura 2000 Jasiołka jest ubogi w stojące wody powierzchniowe.

W dolinie można spotkać zbiorniki np. niewielkie stawy paciorkowe znajdując się w widłach rzeki Jasiołki i Chlebianki. Sama Jasiołka nie tworzy

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

wielu starorzeczy, a te które powstały dawniej są często zasypywane. W obrębie doliny występują dość często zbiorniki po eksploatacji żwiru. Są to niewielkie zbiorniki, często okresowe po eksploatacji czynionej sposobem chałupniczym. W miejscach gdzie zlokalizowano żwirownie występują znacznie większe zbiorniki powyrobiskowe.

Wody podziemne

Wody w głębie występujące w obrębie gminy Jedlicze to głównie wody zbiornika czwartorzędowego (dolinowego) występujące w ośrodku porowym oraz wody zbiornika trzeciorzędowego (szczelinowe i szczelinowo – porowe).

Zasadniczy poziom wód w głębinach występuje w obrębie trzeciorzędowych piaskowców i zlepieńców. Poziom czwartorzędowy to poziom przypowierzchniowy, pozostający w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią – reaguje on wprost na istniejące warunki hydrologiczne: stany wód w ciekach, wielkość opadów atmosferycznych. Oba te poziomy pozostają często w związku hydraulicznym.

Wody w głębie występujące w obrębie dolin większych rzek, w tym rzeki Jasiołki, tworzą zbiornik wód podziemnych GZWP Nr 433 „Dolina rzeki Wisłoki”. Zbiornik ten zaliczony został do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce, jako ten, który w przyszłości stanie się źródłem zaopatrzenia w wodę pitną. W związku z powyższym doliny rzek zostały uznane za obszary wymagające najwyższej i wysokiej ochrony (obszary ONO i OWO; Kleczkowski (dane niepubl. pt. „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony”), ponieważ zbiornik jest płytki, w obrębie utworów czwartorzędowych słabo lub zupełnie nie izolowany od powierzchni utworami słabo przepuszczalnymi lub nieprzepuszczalnymi.

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia wód tego zbiornika mogą być niekontrolowane zrzuty ścieków przemysłowych i komunalnych, powierzchniowy spływ lub infiltracje wód zanieczyszczonych związkami ropopochodnymi lub innymi związkami chemicznymi pochodzącymi np. z dzikich wysypisk śmieci, nieumiejętnie stosowanych nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin, niewłaściwie magazynowanych substancji chemicznych np. nawozów sztucznych..

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest głównie z terasami akumulacyjnymi cieków. Wodonośnymi utworami są głównie żwiry i piaski. Wydajność tego poziomu wynosi kilka m³/h, a jej wzrost wiąże się ze wzrostem szerokości dolin. Wody te są zazwyczaj twarde i często zanieczyszczone bakteriologicznie na skutek kontaktu z wodami powierzchniowymi.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Ze względu na m.in. przypowierzchniowe występowanie wód, brak izolacji od powierzchni oraz charakter ośrodka, w którym występują (porowy i szczelinowy) pozostają one w bezpośrednim związku hydraulicznym z powierzchnią i są związane z wielkością opadów atmosferycznych. Uwarunkowania te wpływają na zmienną wydajność źródeł i możliwość ich łatwego zanieczyszczenia – stąd konieczność ochrony czystości zasobów wód podziemnych. Istnienie w obrębie gminy obszarów najwyższej i wysokiej ochrony wymagać będzie takiego gospodarowania na ich powierzchni, aby w sposób maksymalny chronić czystość wód zbiornika (należy np.: zlikwidować dzikie wysypiska śmieci, uszczelnić szamba, wybudować kanalizacje zakończone oczyszczalniami ścieków).

Wody gruntowe

W podłożu wody gruntowe występują w osadach akumulacji rzecznej tj. w żwirach rzecznych i lokalnie w madach. Wody z tego poziomu występują w obrębie doliny rzeki Jasiołki i w dnach dolin bocznych jej dopływów. W obrębie doliny rzeki Jasiołki wody gruntowe gromadzą się w żwirach rzecznych. Ich swobodne zwierciadło stabilizuje się na głębokościach około 0,8 – 2,0 m w obrębie terasy zalewowej i nadzalewowej pierwszej oraz na głębokość około 1,3 – 3,6 m od powierzchni terenu w obrębie terasy nadzalewowej drugiej. W obrębie terasy zalewowej w pasie około 300m poziom tych wód uzależniony jest od zmiany wodostanów w korycie rzek.

W czasie wysokich stanów wody w rzece, w podłożu wody gruntowe podnoszą się aż do powierzchni terenu. Natomiast im większa odległość od koryta rzeki, tym wpływ ten jest mniejszy. W obrębie terasy nadzalewowej pierwszej, a szczególnie drugiej, większy wpływ na wahania wody wywierają opady atmosferyczne. W obrębie den dolinnych zwierciadło wody gruntowej utrzymuje się w aluwiach na głębokości od 0,2 do 2,0 m n.p.m. Wahania wody mogą dochodzić do 1,0 m w okresie wzmożonych opadów i roztopów.

W warstwie glin zboczowych i rumoszu zwietrzelinowego – wody występują w obrębie stoków i zrównań wierzchowinowych. Gromadzą się w spągowych partiach glin zboczowych i w stropie wietrzelin skalnych. Jest to poziom nieciągły podlegający silnym wahaniom, większe ilości tych wód występują w rejonach zagłębień i na terenach o niewielkich nachyleniach. Zasilanie odbywa się tylko i wyłącznie za pośrednictwem opadów atmosferycznych. Obserwowany poziom wód gruntowych zbliżony jest do wysokich poziomów wód gruntowych w tym rejonie. W okresach suchych wody występują przeważnie około 1,0 – 2,0 m niżej w stosunku do stanu wysokiego. W płytkich studniach woda zupełnie zanika.

W trzeciorzędowych warstwach skalnych – wody gruntowe związane z utworami skalnymi występują głębiej. Stwierdzono je na głębokościach poniżej 10m od powierzchni terenu. Występują w rejonie zalegania grubszych ławic piaskowca. Gromadzą się w systemie szczelin skalnych. Ich zasobność uzależniona jest od stopnia uszczelnienia skały. Wody wykazują duże napięcie hydrostatyczne. Nawiercone na głębokości około 10m

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

stabilizują się na głębokości 2,8 – 4,5m od poziomu terenu.

Jakość wód podziemnych nie jest najlepsza. Ze względu na przypowierzchniowe występowanie wód, brak izolacji od powierzchni oraz charakter ośrodka, w którym występują (porowy i szczelinowy) wody podziemne pozostają w bezpośrednim związku hydraulicznym z powierzchnią i są związane z wielkością opadów atmosferycznych. Uwarunkowania te wpływają na zmienną wydajność źródeł i możliwość ich łatwego zanieczyszczenia – stąd konieczność ochrony czystości tych wód.

Źródła

Źródła wypływają bądź ze szczelin skalnych bądź z pokryw zwietrzelinowych. Wydajność źródeł zwietrzelinowych, których warstwą wodonośną są pokrywy (zazwyczaj gliniaste) jest bardzo mała i bardzo zmienna. Reakcja na zasilanie jest szybka, jednak zwiększona wydajność trwa krótko. Typowymi wypływami są młaki, wycieki i wysięki. Po deszczach i roztopach następuje szybki, ale krótkotrwały wzrost zarówno liczby jak i wydajności młak. W czasie suszy dużo z tych wypływów zanika. Wycieki odznaczają się nikłymi wydajnościami, ale ze względu na ich dużą ilość odgrywają znaczącą rolę w zasilaniu potoków w wodę. Wysięki mają okresowy odpływ wyłącznie po deszczach i roztopach.

Istniejące formy ochrony

Południowa część obszaru znajduje się w granicach Jaśliskiego Parku Krajobrazowego, Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, a także Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB180002 Beskid Niski. Dodatkowo z obszarem sąsiadują inne obszary Natura 2000: PLH180014 Ostoja Jaśliska, PLH180044 Osuwiska w Lipowicy, PLH180018 Trzciana oraz PLH180052 Wisłoka z dopływami.

Korytarze ekologiczne:

Należy również dodać, że obszar Jasiołka **stanowi istotny korytarz ekologiczny**, łączący tereny górskie i podgórskie. Przez południową i środkową część obszaru przebiega projektowany korytarz GKK-2 Beskid Niski będący częścią głównego Korytarza Karpackiego łączącego Bieszczady, Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny i Tatry, jednego z siedmiu głównych korytarzy ekologicznych biegnących przez teren Polski, o międzynarodowym znaczeniu. Obejmuje on swoim zasięgiem 36% obszaru. Wyznaczony został w ramach opracowania „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski 2005). W ramach tego projektu zdiagnozowano na terenie obszaru odcinek konfliktowy Równe – Zboiska na drodze S19. Jest to fragment drogi będący zagrożeniem dla utrzymania drożności tego korytarza.

Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar należy do dorzecza Wisłoki, która jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Wody wglębne, które tutaj występują, to głównie wody zbiornika czwartorzędowego oraz trzeciorzędowego. Doliny rzeki Lubatówka i Jasiołki tworzą zbiorniki wód podziemnych. Źródłem zaopatrzenia w wodę zakładów przemysłowych a także mieszkańców gminy są trzeciorzędowe ujęcia wód podziemnych oraz indywidualne studnie kopane.

Przez obszar przebiega magistrala wodociągowa f 500 mm z ujęcia w Sieniawie, zaopatrująca w wodę miasto Krosno. Zaopatruje ona też częściowo okolicznych mieszkańców. Ujęcie wody i Zakład Uzdatniania Wody w Sieniawie zaprojektowano w 1977 r. jako wodociąg zbiorczy dla Iwonicza Zdroju, Rymanowa i sąsiednich miejscowości.

Natomiast z ujęcia wody w Szczepańcowej zaopatruje się poprzez sieć o długości ok. 17,3 km 100 % mieszkańców miejscowości Głowienka. Woda jest pobierana z ujęcia brzegowego na rzece Jasiołce. Stąd grawitacyjnie dopływa na cztery stawy retencyjne o łącznej pojemności 20000 m³. Stawy te pełnią funkcję tzw. odmulników. Ze stawów woda kierowana jest na filtry powolne. Zbierana drenażem woda uzdatniona jest kierowana poprzez studnię zbiorczą do głównego zbiornika. W podziemnym zbiorniku o pojemności 500 m³ woda jest dezynfekowana chlorem ciekłym a następnie wtłoczona do sieci. Magistrala f 250 mm jest przewodem żeliwnym zainstalowanym w latach 1938 - 40 nieco skorodowanym. Ujęcie wody posiada wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej. Technologia ZUW wykorzystuje naturalne procesy oczyszczania i pozwala na pozyskiwanie wody pitnej o wysokiej jakości. Dodatkową zaletą tego zakładu jest to, że w trakcie uzdatniania nie powstają trudne do wysuszenia osady pokoagulacyjne. Część budynków w wodę zaopatruje się ze studni kopanych i w kilku przypadkach z wierconych.

Gminy otaczające obszar Jasiołka posiadają „Programy rozwiązania gospodarki ściekowej w gminie”. W koncepcji tej przeanalizowano możliwości odprowadzenia ścieków na oczyszczalnię w Krośnie bądź odprowadzenie ścieków poprzez lokalne oczyszczalnie. Realizowane inwestycje projektowane są tak, że ścieki odprowadza się na oczyszczalnię do Krosna. Wiele z otaczających obszar miejscowości posiada kanalizację sanitarną, do których podłączonych zostało ponad 90 % obiektów. Istniejący system kanalizacyjny zapewnia odprowadzanie ścieków prawie z całego terenu do oczyszczalni w Krosna. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o przepustowości 36000 m³/d. Oczyszczalnia ta jest w bardzo dobrym stanie technicznym, większość obiektów jest po rozbudowie. Mieszkańcy, którzy nie korzystają z sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w szambach, które często nie spełniają wymogów ochrony środowiska. Szamba te stanowią zagrożenie dla wód podziemnych i przypowierzchniowych wpływając na zły stan wody w studniach kopanych, z których część mieszkańców gminy czerpie wodę.

Przemysł wydobywczy

Kopaliny – kruszywa naturalne

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Skały krzemionkowe luźne (kruszywa naturalne) występują w dwóch grupach genetycznych; są to żwiry i pospółki niskich teras budujące współczesne dna dolin rzecznych oraz osady piaszczysto-żwirowe występujące poza dolinami rzecznyymi. Kruszywa naturalne w dnach dolin rzecznych związane są głównie z holocenem. Ich jakość jest stosunkowo wysoka i mało zmienna co wynika z ubożego składu petrograficznego (dominują piaskowce) oraz niewielkiego zwietrzenia ziarn. Są to wyłącznie kruszywa grube - żwiry i pospółki, ze znaczną zawartością nadziarna. Dominujący w nich materiał piaskowcowy (ponad 95 % frakcji) rzutuje na znaczną nasiąkliwość ziarn oraz wysoką zawartość ziarn nieforemnych. Znaczenie surowcowe mają głównie utwory żwirowe.

Mięszość serii złożowej skał krzemianowych luźnych w dolinie Jasiołki waha się od 2 – 4m. Nadkład stanowią gliny w różnym stopniu zapiaszczone, a grubość nadkładu zwykle nie przekracza 1,0m. Jakość kruszywa wydobywanego w dolinie Jasiołki jest dość wysoka i mało zmienna. Parametry kruszywa na ogół spełniają wymagania stawiane przez budownictwo i drogownictwo.

Użytkowanie turystyczne, rekreacja, wędkarstwo

Uwarunkowania zewnętrzne

- dostępność – istnieje dostateczna ilość dróg umożliwiających dostęp do obszaru Natura 2000 Jasiołka jako atrakcji turystycznej, co najwyżej stan niektórych z tych dróg wymaga poprawy.

Uwarunkowania wewnętrzne

- walory przyrodnicze – ochroną w postaci wyznaczenia obszaru Natura 2000 obejmuje się najcenniejsze w skali Europy siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków roślin i zwierząt, co stanowić powinno magnes przyciągający turystów. Świadomość tego faktu zarówno wśród potencjalnych turystów jak i gospodarzy jest niska.
- walory rekreacyjne – spontaniczna i niezorganizowana turystyka rekreacyjna związana jest z plażowaniem i biwakowaniem nad Jasiołką głównie latem; jako łowisko dla wędkarzy Jasiołka jest administrowana przez okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Krośnie
- walory kulturowe – do zabytkowych obiektów kulturowo-historycznych zlokalizowanym nad Jasiołką należy Pałac Mniszchów w Dukli oraz Dworek Marii Konopnickiej w Żarnowcu. W niedalekim sąsiedztwie obszaru znajdują się skanseny: w Bóbrce - Muzeum Przemysłu Naftowego im. Ignacego Łukasiewicza, a w Zyndranowej Muzeum-Skansen Kultury Łemkowskiej. Do istotnych dla rozwoju turystyki miejsc należą też znane w kraju i za granicą miejsca kultu religijnego np. Sanktuarium Św. Jana w Dukli czy też Sanktuarium Matki Bożej Zawierzenia w Tarnowcu.

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
Lasy	Skarb Państwa – w ALP	17,1	2,49
	Własność prywatna i inne	113,80	16,57
Grunty orne		79,47	11,57
Łąki i pastwiska		131,51	19,15
Wody płynące		126,06	18,36
Grunty zabudowane		9,84	1,43
Nieuzytki, obszary upraw mieszanych, zarośla, zadrzewienia, inne grunty		208,94	30,43

Źródło danych: Mapa ewidencji gruntów, Leśna Mapa Numeryczna

Wody obszaru PLH180011 Jasiołka są w zarządzie RZGW Kraków. Dolina - mozaika własności z przewagą własności prywatnej.

Okręg PZW w Krośnie – dzierżawca wód odpowiedzialny za gospodarowanie ichtiofauną. „Kruszgeo” – największy koncesjonariusz wydobywający żwir w dolinie Jasiołki.

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu,
<i>Lasy</i>	<i>Lasy Państwowe</i>	XX	<i>wg jednostek wdrażających</i>
	<i>Lasy komunalne</i>	XX	
	<i>Lasy prywatne</i>	XX	
<i>Sady</i>		XX	
<i>Trwałe użytki zielone</i>		XX	
<i>Wody</i>		XX	
<i>Tereny zadrzewione lub zakrzewione</i>		XX	
<i>Inne</i>		XX	

Brak informacji o terenach objętych dopłatami.

Analiza rejestru opinii rolnośrodowiskowych, dostarczonego przez RDOŚ nie wykazała działek położonych w obrębie obszaru Jasiołka.

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
1.	Budowa drogi ekspresowej S-19 Kuźnica Białostocka – Barwinek , odc. Lutoryż – Barwinek (granica państwa) STEŚ Etap I. ARCADIS Profil Sp. z o. o. 2008.	GDDKiA	budowa drogi ekspresowej S19	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (najbardziej warianty W2 i W3), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (W2 w górnym biegu rzeki i W3 w środkowym);	Przedsięwzięcie na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
2.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego; Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XLVIII / 552 / 2002 z dnia 30 sierpnia 2002	Sejmik Województwa Podkarpackiego	budowa zbiornika wodnego Dukla na Jasiołce	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków ; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; 1032 skójką gruboskorupowa; 5094 (1183) Brzanka	Plan nie uwzględnia działań minimalizujących ani kompensujących negatywne skutki dla środowiska przewidywanych przedsięwzięć.
3.	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 (Uchwała nr XL/803/13 Sejmiku Województwa	Sejmik Województwa Podkarpackiego	budowa zbiornika wodnego Dukla na Jasiołce	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; 1032 skójką gruboskorupowa; 5094 (1183) Brzanka	Program nie uwzględnia on działań minimalizujących ani kompensujących negatywne skutki dla środowiska przewidywanych przedsięwzięć.

	Podkarpackiego z dnia 29 listopada 2013				
4.	Projekt "Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Wisłoki i jej dopływów" POIS.05.02.00-00-182/09	RZGW w Krakowie	Udrożnienie barier migracyjnych lub/i opracowanie projektów udrażniania barier migracyjnych dla organizmów wodnych w rzece Wisłocie i jej głównych dopływach: Jasiołce i Ropie – w tym stopień w m. Jedlicze i jaz piętrzący w Szczepańcowej	1032 skójka gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka	Wpływ pozytywny.
5.	Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla na okres 01.01.2008-31.12.2017 (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla, wykonaną w 2010 roku)	Nadleśnictwo Dukla	Dokument reguluje zasady gospodarki leśnej prowadzonej na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dukla. Ma bezpośredni wpływ na siedlisko łągów (powierzchnia PGL LP w granicach obszaru jedynie 17,06 ha); przewidziano użytkowanie gospodarcze jedynie w dwóch wydzieleniach, nie stwierdzono w ich granicach siedlisk przyrodniczych	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	W dokumencie określono założenia gospodarki leśnej mające być realizowane m.in. przez zachowanie w stanie naturalnym zadrzewień brzegów rzek, zachowanie olsów i łągów w dolinach rzecznych oraz zachowanie powierzchni siedlisk wilgotnych oraz łągowych i bagiennych; nie planuje się zabiegów gospodarczych na terenie siedlisk przyrodniczych w obszarze Jasiołka
6.	Miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego gminy Dukla, Uchwała Nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 11 marca 2005r	Gmina Dukla	W MPZP uwzględniono rezerwy terenu pod zbiornik wodny na rzece Jasiołce, plan dopuszcza w tym miejscu eksploatację surowców mineralnych z dna doliny Jasiołki i Panny (tereny z dodatkowymi oznaczeniami (W) i (WZ) - poniżej drogi woj. nr 897; Wyznaczenie terenów górniczych (eksploatacja powierzchniowa) w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Jasiołki, tj. obecnie eksploatowane	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, 3230 Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 1032 skójka gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka,	Plan nie przewiduje działań kompensacyjnych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko

			<p>metodą basenową złoża w m. Trzciana i Zawadka Rymanowska, oraz złoża w widłach rzek Panna i Jasiołka, powodują ograniczenie możliwości swobodnej migracji koryta rzeki Jasiołki (i Panny), oraz skutkują regulacją brzegów i koryta rzeki. Wpływ: degradacja siedlisk przyrodniczych i siedlisk organizmów związanych z wodami płynącymi;</p> <p>Możliwość regulacji rzek i potoków; potencjalna możliwość zniszczenia płatów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków; Możliwość lokowania „urządzeń wodnych” (bez uszczegółowienia) stwarza możliwość budowy m.in. elektrowni wodnych z progami piętrzącymi, czy zabudowy podłużnej – potencjalna możliwość zniszczenia płatów siedlisk, negatywnego wpływu na przedmioty ochrony związane z wodami. Uchwalenie terenów US2(Z) „tereny usług sportu i rekreacji nadwodnej” doprowadziło do likwidacji starorzecza w m. Dukła</p>	1193 kumak górski	
7.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Dukła. Uchwała Nr XXXVI/191/13 Rady	Miasto i Gmina Dukła	<p><i>Zmiana dotyczy całego terenu MiG Dukła</i></p> <p>Mimo uwzględnienia sieci N2000 nie poprowadzono korekty granic terenów eksploatacji górniczej</p>	3220 Pionierska roślinność na kamiencach górskich potoków, 3230 Zarośla wrześni na kamiencach i żwirowi-	Zapisy zmienionego Studium: <i>W zakresie ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych</i> Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych z zachowaniem zbiorników

	Miejskiej w Dukli z dnia 26 marca 2013r.		surowców skalnych (PG2) „Obejmują istniejące (w ramach istniejących terenów i obszarów górniczych) i przewidywane tereny dla rozwoju eksploatacji surowców skalnych” w stosunku do przedmiotów ochrony obszaru i bliskości koryta rzek Jasiołki i Panny; Plan aprobuje i wymienia jako inwestycję celu publicznego ZW „Dukla” oraz zbiorniki małej retencji: Dukla „muzeum” i Dukla – Cergowa.	skach górskich potoków, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 1032 skójka gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka, 1193 kumak górski	wodnych powstałych w wyniku eksploatacji Dla terenów ZN i ZE (Tereny zieleni o funkcjach ekologicznych i ochronnych) - zachowanie i w razie potrzeby rekonstrukcji zadrzewień towarzyszących korytom cieków wodnych, - uwzględnienie wymogów zawartych w przepisach odrębnych i w planach ochrony dotyczących obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody (ZE).
8.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chorkówka. Uchwała Rady Gminy Chorkówka Nr III/25/02 z dn. 28 grudnia 2002 r.	Gmina Chorkówka	Ustalenie terenów eksploatacji surowców min. (PE) również w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzeki Jasiołka, na przeciwko msc. Machnówka. Tereny po eksploatacji w tej lokalizacji nie obejmowały terenów zalesionych przy prawym brzegu rzeki. Wyznaczenie terenów rekreacji nadwodnej (WT) na północ od miejscowości Machnówka, <i>okolice żwirowiska</i> – rekultywacja żwirowisk i zieleni urządzona z dopuszczeniem lokalizacji parkingów, ciągów jezdnych i pieszych, ścieżek rowerowych, a także urz. infrastruktury techn. = możliwość zmiany struktury i pomniejszenia powierzchni lasów nadrzecznych. Infrastruktura techniczna (IT) – teren stopnia wodnego MPGK	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (zwłaszcza zapis WT), 1032 skójka gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka, 1193 kumak górski (WT)	Tylko zapisy studium: Dla PE – brak – rekultywacja terenów poeksp. nastawiona głównie na cele zb. wodnych i innych funkcji służących rekreacji i turystyce. Dla WT – jedynie zabezpieczenia przed przenikaniem

			Krosno w Szczepańcowej - zaopatrzenie w wodę, zaopatrzenie w energię elektryczną, istniejące i planowane przedsięwzięcia – jeśli za planowane przedsięwzięcie uznać przebudowę stopnia na drożny dla organizmów wodnych – wtedy wpływ pozytywny, jeśli za dopuszczalną uznać lokalizację MEW (była taka próba uzyskania ULICP zakończona niepowodzeniem w 2011 r.) – wpływ negatywny.		
9.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miejsce Piastowe - uchwała Rady Gminy Miejsce Piastowe Nr XXIV/167/2000 z dnia 15 grudnia 2000 r., zmieniona uchwałą Nr XIV/94/11 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 18 listopada 2011r.	Gmina Miejsce Piastowe	Zapisy dotyczące – „lasów, rzek i potoków z obudową biologiczną” (tereny B) – potencjalnie niebezpieczne mogą być niewłaściwie prowadzone regulacje (może dotyczyć przede wszystkim msc. Niżna Łąka i Wrocanka) Zapis rozdz. 1.6. Ochrona wód powierzchniowych. – pozytywny Zapis rozdz. 1.7. zagr. powodziowe - zieleni wysoka powinna tak być w taki sposób kształtowana, by nie utrudniać przepływu wód powodziowych (pasma równoległe do osi doliny).	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 1032 skójką gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka	Tylko zapisy w studium: B – zaleca się: w sąsiedztwie rzek i potoków dążyć do zachowywania istniejącej zieleni łąkowej, koryta rzek i potoków starać się utrzymywać w stanie naturalnym, regulacje cieków ograniczać do niezbędnej konieczności, nie lokalizować zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych, dążyć do wyznaczenia terenów zalewowych. 1.6. - pozostawienie, wszędzie tam gdzie jest to możliwe naturalnych obrzeży – korytarzy ekologicznych z towarzyszącą zielenią przybrzeżną. 1.7. - nieposzerzanie terenów przeznaczonych do zainwestowania; pozostawienie trwałych łąk i pastwisk
10.	Studium uwarunkowań i	Miasto i Gmina Jedlicze	Rozdz. III.1. Plan utworzenia w	91E0 Łęgi wierzbowe,	Tylko zapisy w Studium:

<p>kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Jedlicze. Uchwała Rady Miasta Nr XXII/236 z dnia 15.09.2000 r.</p>		<p>Jedliczach bulwarów nadrzecznych i stworzenie na terenach nadrzecznych centrum wypoczynku i rekreacji z zapisem regulacji rzeki Jasiołki/ III.3. Zapis o regulacji rzeki Jasiołki w mieście i stworzenie kąpielisk celem utworzenia „centrum wypoczynku sobotnio niedzielnego” (Żarnowiec i miasto Jedlicze) Zapis rozdz. IX. zagr. powodziowe - zieleń wysoka powinna tak być w taki sposób kształtowana, by nie utrudniać przepływu wód powodziowych (pasma równoległe do osi doliny). Plan zaleca budowę sieci kanalizacyjno-sanitarnej m.in. dla wsi Żarnowiec</p>	<p>topolowe, olszowe i jesionowe, 1032 skójką gruboskorupowa; 5094 (1183) brzanka, 1193 kumak górski</p>	<p>III.3. „zalesienie i zadrzewienie terenów mało przydatnych dla rolnictwa w pobliżu cieków wodnych” z pref gatunkami drzew: jesiony, wierzby, osiki, olchy i zarośla wierzbowe IX. – w studium zaleca się pozostawienie trwałych łąk i pastwisk Budowa sieci kanalizacyjnej: Wpływ korzystny na chemizm wód. Nie ma potrzeby ustalania działań minimalizujących lub kompensujących, ew. kontrola przebiegu kanalizacji w pobliżu rzeki Jasiołki</p>
--	--	--	--	--

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

Siedliska przyrodnicze						
Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z	D	1,48 ha	3	Okolice Żarnowca (jedno stanowisko), Machnówka (dwa	średni	Niewielka powierzchnia, słabo zachowanych starorzeczy wskazuje na ich niewielkie znaczenie dla

<i>Nympheion, Potamion</i>				stanowiska)		ochrony tego siedliska przyrodniczego w regionie, w związku z tym zaproponowano ocenę D
3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	B	24,07 ha	1	wg załącznika mapowego – dolina rzeki Jasiołka do okolic Nowej Wsi, wraz z dopływem Panna	dobry	W trakcie prac inwentaryzacyjnych oraz na podstawie ortofotomapy zweryfikowanie zostało rozmieszczenia siedliska, aktualny stan zachowania, zidentyfikowano zagrożenia; termin: VI-VII 2012
3230 Zarośla wrześniowo-wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków	C	0,20 ha	1 stanowisko, obejmujące 3 małe	wg załącznika mapowego - między Tylawą a Trzcianą	bardzo dobry	W trakcie prac inwentaryzacyjnych zweryfikowanie zostało rozmieszczenia siedliska, aktualny stan zachowania, zidentyfikowano zagrożenia; termin: VI-VII 2012
6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	D	1,67 ha	5	tylko w południowej części obszaru – 5 płątów, częściej w postaci zbiorowisk zastępczych o charakterze ziołorośli, nie klasyfikowane jako 6430	Dobry	W trakcie badań terenowych wykonanych w roku 2012 zweryfikowano ocenę reprezentatywności typu z B do D, siedlisko należy usunąć z listy przedmiotów ochrony w tym obszarze

<p>6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</p>	C	29,91 ha	37	w południowej części obszaru	dobry	W trakcie prac inwentaryzacyjnych zweryfikowanie zostało rozmieszczenia siedliska, aktualny stan zachowania, zidentyfikowano zagrożenia; termin: VII 2012; nie wykonywano monitoringu w transektach, gdyż był prowadzony na 4 transektach w roku 2009.
<p>91E0 Lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe</p>	B	150,67 ha	1 stanowisko, obejmujące ok. 155 płątów	Wg. Mapy; na całej długości biegu	dobry	W trakcie prac inwentaryzacyjnych zweryfikowanie zostało rozmieszczenia siedliska, aktualny stan zachowania, zidentyfikowano zagrożenia; termin: VI-VII 2012, nie wykonywano monitoringu w transektach, gdyż był on prowadzony w roku 2006, powtórzenie zaplanowano na rok 2014
<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p>	D	129,16	4 płąty	Głównie w północnej części obszaru w kilku niewielkich kompleksach, silnie przekształcone i niewystarczająco	słaby	Dane oparto na inwentaryzacji BULiGL/Przemysł z roku 2007. W trakcie prac terenowych w roku 2012 część płątów z tej inwentaryzacji

				reprezentatywne		przekwalifikowano na 91E0
--	--	--	--	-----------------	--	---------------------------

Gatunki zwierząt	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
2503 Brzanka <i>Barbus meridionalis</i>	B	ok. 38 km długości cieków	dolna część potoku Panna i Jasiołka w granicach ostoi	wg. mapy	średni	odłowy w celu ustalenia stanu populacji i ocena stanu siedliska (hydromorfologia cieku); termin VII 2012
1032 Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	B	Szacunkowo ok. 50 ha (±10 ha)	Rozmieszczenie ciągłe na ok. 30 km odcinku rzeki		Bardzo dobry	Gatunek stosunkowo dobrze zbadany pod kątem występowania w Jasiołce. Nie ma konieczności prowadzenia dodatkowych prac. Wymaga monitoringu.
1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	C	nie dotyczy	28	wg. mapy	niepełny	Inwentaryzacja siedlisk rozrodu, ocena ekspercka stanu siedlisk; termin VII 2012
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	D	XX	2	nieobecny	pełny	w oparciu o istniejące dane i wyniki aktualnej wizji terenowej (VII 2012) proponuje się usunięcie gatunku z listy przedmiotów ochrony, gdyż obszar Jasiołka nie ma

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

						znaczenia dla jego ochrony
--	--	--	--	--	--	----------------------------

W związku z istnieniem przesłanek, że w obszarze może występować inny gatunek z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej przeprowadzono również analizę, mającą na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania tego gatunku – poniżej zamieszczono dodatkowe informacje o tym gatunku, którego występowania ostatecznie nie potwierdzono.

1163 **Głowacz białopłetwy** *Cottus gobio* (L., 1758) **KOD 1163**

W dorzeczu górnej Wisły głowacz białopłetwy występuje m.in. w Sanie od ujścia Wołosatego do Przemyśla, w Wiarze, dolnej Osławie, w środkowym Wisłoku, w Stobnicy, w Wisłoce od Kątów do Pilzna, oraz w Ropie. Głowacz białopłetwy spotykany jest także w małych czystych potokach dorzecza Tanwi. W Jasiołce podawano ten gatunek z krótkiego odcinka powyżej Dukli do ujścia Panny. W niektórych odcinkach Jasiołki i jej dopływach spotykany jest spokrewniony z nim głowacz przęgopłetwy, ale w stosunku do innych zlewni i ten gatunek jest w dorzeczu Jasiołki niezbyt liczny.

Jasiołka w środkowym biegu ma kamienisto-żwirowe dno. Prędkość wody jest zróżnicowana. Siedlisko wydaje się odpowiednie dla głowacza białopłetwego. Podlega ono jednak silnej presji antropogenicznej. Szczególne znaczenie mają zanieczyszczenia wody, których efektem jest widoczna od ujścia Panny eutrofizacja. W celu ustalenia stanu populacji i oceny stanu siedliska (hydromorfologia cieku) przeprowadzono odłowy. **Mimo przebadania kilku odcinków rzek głowacza białopłetwego w ostoi nie stwierdzono.** Jazy w Szczepańcowej i Jaśle uniemożliwiają odbudowę populacji głowacza poprzez migrację ryb z Wisłoki, gdzie głowacz białopłetwy występuje.

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

Kod siedliska: 3150

Nazwa typu siedliska: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion

Charakterystyka siedliska: Siedlisko obejmuje mezo-eutroficzne lub eutroficzne jeziora, drobne zbiorniki wodne i starorzecza. Pod względem hydrologicznym wykazują one olbrzymie zróżnicowanie. Zaopatrywane w wodę mogą być ze źródeł powierzchniowych (opad atmosferyczny, spływ powierzchniowy, dopływy rzeczne) lub ze źródeł podziemnych – dopływ gruntowy.

W regionie alpejskim występują sporadycznie, nie mając większego znaczenia dla zachowania tego typu siedliska w kraju. Najczęściej spotykane

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

są starorzecza i inne drobne zbiorniki wodne. Są to zwykle stałe zbiorniki wodne o powierzchni do kilkuset metrów kwadratowych i niewielkiej głębokości maksymalnej (nie przekraczającej zazwyczaj 3 m.) W ich obrębie najczęściej nie wyróżnia się stref charakterystycznych dla jezior: pelagialu i profundalu. Niewielka głębokość, a co za tym idzie objętość wody skutkuje tym, że zbiorniki te szybciej reagują na zmiany temperatury otoczenia – w skrajnych przypadkach występują zauważalne dobowe wahania temperatury ich wód. W okresie letnim nagrzewają się silniej od dużych jezior i zazwyczaj nie są stratyfikowane. W przypadku zbiorników głębszych może wykształcać się warstwa skoku termicznego – niepełna stratyfikacja. Stan wód w drobnych zbiornikach i starorzeczach może ulegać w ciągu roku i w wieloletnich znacznym wahanom. Są one bowiem bardzo wrażliwe na zmiany stosunków wodnych otaczających je terenów. Ruch wód w obrębie misy zbiornika (falowania i prądy) zwykle ograniczony – ze względu na niewielką powierzchnię.

Siedlisko w obszarze: W dolinie Jasiołki starorzecza zachowały się w niskim stopniu.

W okolicy Żarnowca (fot. 1) zachowało się jedno zanikające starorzecze o powierzchni 0,4 ha, natomiast w okolicach Machnówki – dwa starorzecza o powierzchni 0,8 i 0,2 ha.

Ocena siedliska w sieci Natura 2000 wg GIOŚ: zarówno w regionie kontynentalnym jak i alpejskim ocena ogólna U1

Ranga w obszarze: propozycja oceny ogólnej D

Stan zachowania siedliska: U1

Zagrożenia:

Wzrastający udział obszarów przekształconych przez człowieka (pól uprawnych, terenów zabudowanych itp.) w zlewni powoduje, iż zbiorniki ulegają przyspieszonej eutrofizacji; ponadto zanieczyszczenia wód oraz ładowienie i celowe zasypywanie przez człowieka. Zamulanie, wypływanie i zanik starorzeczy związany jest głównie z odcinaniem ich od kontaktu z rzeką i brakiem okresowych zalewów.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Fot. 1 Starorzeczka Jasiołki w sąsiedztwie Żarnowca

Kod siedliska: 3220

Nazwa typu siedliska: Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

Charakterystyka siedliska: siedlisko obejmuje otwarte zbiorowiska pionierskich, zielnych gatunków roślin, ze znacznym udziałem gatunków górskich, kolonizujące żwirowiska nad potokami górkimi. Charakterystyczne dla siedliska jest występowanie wysokich, wiosennych i letnich stanów wody. Podstawowe cechy warunków siedliskowych to: niestabilny materiał skalny o różnej średnicy ziarna, zmienne uwilgotnienie, duże nasłonecznienie. Tworząca się tu gleba charakteryzowana jest jako inicjalna mada górską. W miejscach tych rozwijają się pionierskie zbiorowiska, stanowiące wczesne stadia sukcesyjne prowadzące w kierunku zarośli wierzbowych. Skład gatunkowy jest silnie zróżnicowany, często przypadkowy; oprócz gatunków żwirowiskowych pojawiają się gatunki górskie: naskalne, łąkowe a nawet zaroślowe, często przynoszone

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

wraz z falą powodziową z górnego biegu rzeki. Zwarcie roślinności jest niewielkie, zwykle 5%-30%, choć niekiedy może osiągać wyższe wartości, nawet do 70-80%.

Siedlisko w obszarze: występuje wzdłuż biegu Panny i Jasiołki, w górnym biegu – od południowej granicy obszaru do Dukli, na odcinkach o nieregulowanym korycie, podlegających okresowym zalewom, skutkującym przemieszczaniem się materiału skalnego. Uznano, że koryto Jasiołki i Panny wraz z kamieńcami tworzy całość, zarówno fizyczną jak i funkcjonalną na całości obszaru Natura 2000 i stanowi jedno stanowisko.

Najszerze kamieńce położone są pomiędzy Tylawą a Lipowicą. Nieco mniejsze są w górnym biegu – nad Panną oraz tam, gdzie warunki fizjograficzne w naturalny sposób ograniczają tworzenie się kamieńców. Charakter siedliska jest zgodny z opisanym wzorcem.

Ocena siedliska w sieci Natura 2000 wg GIOŚ: stan badanych stanowisk w Karpatach jest dosyć zróżnicowany. Blisko 70 % stanowisk uzyskało oceny niewłaściwe, w tym aż 11 stanowisk (30%) – ocenę złą U2. Generalnie, mimo istniejących zagrożeń i bardzo silnej presji ludzkiej na to siedlisko, w regionie alpejskim zaproponowano ocenę ogólną - U1. Na obniżenie oceny ogólnej wpłynęły równomiernie wszystkie trzy parametry, natomiast spośród wskaźników specyficznej struktury i funkcji najgorzej oceniano: gatunki ekspansywnych roślin zielnych, szerokość kamieńców, obce gatunki inwazyjne, obecność kompleksu siedlisk nadrzecznych: 3220, 3230, 3240, 91E0.

Ranga w obszarze – reprezentatywność: ze względu na warunki morfologiczne – głęboko wcięta dolina, miejscami skalne dno koryta oraz stosunkowo mała różnica poziomów i niewielka wysokość nad poziom morza – poniżej 400 m przy południowej granicy obszaru, siedlisko nie ma nad Jasiołką optymalnych warunków do rozwoju, co wynika z charakteru tej rzeki. Ponadto, jest nieco przekształcone w wyniku działalności wydobywczej – żwirownie w okolicy Trzciany oraz miejscami, na krótkich odcinkach, w wyniku prac w korycie polegających na: próbach stabilizacji brzegów – nakład kamienny, umocnienia przyczółków mostów, przepychanie materiału skalnego w poprzek koryta i tworzenie z otoczków wałów.

Stan zachowania: Wg danych GIOŚ stan ochrony siedliska został oceniony (2010 r.) jako stan niewłaściwy U1. Ocena ta, dla całości obszaru została potwierdzona w roku 2012. Wynika ona z oceny parametru struktura i funkcje siedliska, na który składają się: obecność gatunków ekspansywnych, obcych, inwazyjnych, zaburzona struktura kompleksu siedlisk (brak pełnego zestawu siedlisk nadrzecznych) a ponadto, z parametru perspektywy ochrony – silna presja na lokowanie żwirowni w sąsiedztwie obszaru i negatywne oddziaływania na siedlisko (ingerencja w strukturę kamieńców), rozprzestrzenianie się gatunków obcych, inwazyjnych i ekspansywnych.

Ponadto wyróżniono odcinki koryta, gdzie została zaburzona struktura siedliska w wyniku ingerencji ludzkiej – materiał skalny jest uformowany w wał, są wykonane umocnienia brzegu lub poprzeczne progi wzmacniające posadowienie mostów i z tego względu ich stan został oceniony

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERAŁNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

jako niewłaściwy U1. Odcinki te są niewielkie, zaledwie kilka % powierzchni siedliska w obszarze, ale ze względu na znaczenie tych ingerencji dla bezpieczeństwa publicznego (ochrona ppow) oraz interesu społecznego (komunikacja) nie proponuje się dla nich działań zmierzających do jego poprawy, lecz tylko utrzymanie stanu aktualnego.

Zagrożenia:

Za podstawowe zagrożenia dla siedliska uważa się: regulację koryt rzecznych, niszczenie roślinności nadrzecznej, inwazję gatunków obcych, inwazyjnych.

W obszarze Jasiołka zagrożeniem dla siedliska jest przede wszystkim działalność człowieka: pobór kamienia – ślady w postaci dołków po wybranym kamieniu, prace związane z regulacją rzeki – wszelkiego rodzaju umocnienia – co skutkuje pracą ciężkiego sprzętu na kamieńcach, potencjalnie - nadmierny pobór wody ograniczający możliwość transportu materiału skalnego.. W mniejszym stopniu, zagrożeniem (aktualnym i potencjalnym) są czynniki naturalne, jak sukcesja (tylko okresowo) i ekspansja gatunków, w tym obcych, inwazyjnych. Istotnym zagrożeniem może mogą być również planowane inwestycje – budowa zbiornika zaporowego, czy też budowa drogi S19.

Zalecane działania ochronne. Celem działań ochronnych jest przede wszystkim utrzymanie naturalnych procesów i dynamiki Jasiołki, z wyjątkiem koniecznych działań w ramach ochrony przeciwpowodziowej. Z tego względu akceptuje się obniżoną ocenę stanu ochrony krótkich odcinków koryta, zmienionych w ramach umocnienia brzegu i przyczółków mostów. Wskazane jest w tym przypadku dążenie do utrzymania aktualnego stanu ochrony i w razie uzasadnionej potrzeby dopuszcza się ponowną ingerencję w korycie na dystansie do 100 m powyżej mostów, na dystansie uzależnionym od uwarunkowań lokalnych. Pozostałe działania ochronne to usuwanie gatunków obcych, inwazyjnych oraz śmieci gromadzących się na kamieńcach. Ze względu na zróżnicowany wpływ na siedliska naturalne, i stopień zagrożenia powodowany przez różne gatunki obce, inwazyjne, jako działania obligatoryjne uznaje się usuwanie barszczu Sosnowskiego i rdestowca (różne gatunki, o ile zostaną stwierdzone w trakcie trwania PZO), natomiast jako fakultatywne – niecierpka gruczołowatego i kolczurki klapowanej oraz nawłoci (późnej i kanadyjskiej).

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Fot. 2 Kamieńce górskie nad rzeką Jasiołką

Kod siedliska: 3230

Nazwa typu siedliska: Zarośla wrześniowo-wierzbowe (*Salici -Myricarietum*)

Charakterystyka siedliska: Siedlisko ma postać kamieńców z udziałem wrześni pobrażnej *Myricaria germanica*. Są to stosunkowo niskie zarośla (średnio 1-1,5 maksymalnie 2-2,5 m) z dobrze wykształconą warstwą krzewów (jej skład jest ustabilizowany), o zmiennym zwarcie (śr. 20-40%). Warstwa zielna zawiera wilgociolubne gatunki przechodzące z okolicznych zbiorowisk i spływające z wodą z wyższych położeń. Zarówno jej skład florystyczny jak i zwarcie są zmienne w czasie (od kilku do 80 %). Występuje w postaci niewielkich płatów – skupień wrześni o znacznym zwarcu i towarzyszących im luźno rosnących krzewów, na kamieńcach wzdłuż koryta, lub na wysepkach i łachach żwirowych, w miejscach o w miarę wyrównanych stosunkach wodnych (z corocznymi, wiosennymi/letnimi zalewami) i ustalonym składzie mechanicznym

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

podłoża. Gleba charakteryzowana jest jako inicjalna mada górską, lub mada słabo wykształcona, już wzbogacona w próchnicę, o odczynie obojętnym lub słabo alkalicznym. Luźne zarośla wrześni poprzedzają stadium zarośli wierzbowych z wrześnią, a następnie przekształcają się w zarośla wierzbowe, potem w łęgi. Florystycznie i siedliskowo zbiorowiska te są do siebie bardzo zbliżone, a przejście między nimi płynne. Naturalna dynamika cieków – wezbrania wody i nanoszenie materiału skalnego – powodują odnawianie się zbiorowiska. Siedlisko 3230 charakteryzuje się dużą dynamiką, i musi być odnawiane co kilka lat, w przeciwnym razie przekształca się w zarośla wierzbowe. Czas życia krzewów wrześni to ok. 10 lat.

Siedlisko w obszarze: Nad Jasiołką siedlisko ma obecnie kadłubowy charakter (bez części gatunków charakterystycznych), zajmując tu równocześnie skrajnie niewielkie powierzchnie. Zarośla wrześni stwierdzono w 2012 roku tylko w 3 miejscach. Są one zlokalizowane w górnym biegu Jasiołki, poniżej Tylawy i ujścia Panny. Ponieważ stwierdzone płaty są od siebie oddalone nie więcej niż kilkaset metrów, i utrzymywana jest pomiędzy nimi komunikacja (ciągłość funkcjonalna) uznano, że stanowią one jedno stanowisko, tym bardziej że nie różnią się pod względem stanu ochrony. Takie pojedyncze skupienia pobrzeżnej na kamieńcach można traktować jako inicjalną formę siedliska 3230, natomiast gdy wzrasta udział wierzby siwej – siedliska takie zalicza się już do 3240 (w obszarze to siedlisko nie występuje).

Nie udało się odszukać natomiast tego gatunku w miejscu, gdzie był on notowany w roku 2009, w ramach badań monitoringowych GIOŚ.

Ocena siedliska w sieci Natura 2000 wg GIOŚ: Siedlisko występuje jedynie w Karpatkach. Powierzchnia płatów siedliska na poszczególnych stanowiskach jest zmienna, najczęściej waha się od kilkunastu (minimum kilka metrów) do maksymalnie kilkunastu arów. Największe powierzchnie siedliska zajmuje nad Białką, Czarnym Dunajcem, Białą Tarnowską, a najmniejsze nad Kamienicą Sądecką, Jasiołką, Wisłoką. Ogólnie, stan siedliska uznaje się w regionie biogeograficznym za niewłaściwy U1, co wynika z oceny parametru specyficznej struktury i funkcji. O obniżeniu oceny tego parametru decydowały najczęściej: uproszczona struktura przestrzenna i wiekowa zarośli, brak lub słabe odnowienie, udział gatunków inwazyjnych, obecność budowli hydrotechnicznych. Perspektywy zachowania siedliska we właściwym stanie ochrony nie są dobre, gdyż w większości tereny jego występowania leżą poza dotychczas ustanawianymi formami ochrony i w świadomości lokalnych społeczności nie funkcjonują jako cenne przyrodniczo.

Ranga w obszarze - reprezentatywność: A

Stan zachowania:

Wg. danych GIOŚ stan ochrony siedliska został oceniony (2009) jako stan niewłaściwy U1 (ze względu na obecność gatunków inwazyjnych,

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

braku kompleksu siedlisk, obecność gatunków ekspansywnych i nadmiernego zwarcia drzew i krzewów wierzbowych.

Obszar jest w Karpatach najbardziej na wschód wysuniętym terenem, gdzie stwierdzono obecność siedliska i z tego względu ma szczególne znaczenie (sam gatunek wrześni pobrzejnej, występuje w postaci pojedynczych osobników także w Bieszczadach).

W 2012 roku stan siedliska w obszarze został oceniony na U2, ze względu na zanik wcześniej stwierdzanych płatów i zmniejszenie powierzchni siedliska, jak również obniżoną ocenę struktury siedliska – brak gatunków charakterystycznych, mały udział wrześni, jej znikome zwarcie i brak odnowienia, obecność gatunków ekspansywnych, obcych inwazyjnych oraz brak kompleksu siedlisk. Nie wiadomo, co było przyczyną zaniku poprzednio odnotowanego płatu - być może nastąpiło to z przyczyn naturalnych tj. powodzi, ale być może prac wykonanych w korycie tj. przepchnięcia otoczków na jedną stronę koryta tak, aby utworzyły wał.

Zagrożenia: Za podstawowe zagrożenia dla siedliska, uważa się: regulację koryt rzecznych, niszczenie roślinności nadrzecznej, inwazję gatunków obcych.

W obszarze Jasiołka zagrożeniem dla siedliska jest przede wszystkim działalność człowieka: nielegalny pobór kamienia – ślady w postaci dołków po wybranym kamieniu oraz prace związane z regulacją rzeki – wszelkiego rodzaju umocnienia, przemieszczanie materiału skalnego – co skutkuje pracą ciężkiego sprzętu na kamieńcach i prowadzi do mechanicznego niszczenia krzewów wrześni, natomiast potencjalnie - nadmierny pobór wody ograniczający możliwość transportu materiału skalnego, co w dłuższej perspektywie czasowej (10 lat) sprzyja stabilizacji kamieńców, sukcesji roślinności, w tym zarośli wierzbowych i w efekcie eliminacji słabej konkurencyjnie wrześni. W mniejszym stopniu, zagrożeniem (aktualnym i potencjalnym) są czynniki naturalne, jak sukcesja (okresowo) i ekspansja gatunków, w tym obcych, inwazyjnych.

Dużym zagrożeniem byłaby także realizacja planowanych inwestycji – zbiornika zaporowego oraz drogi S19.

Zalecane działania ochronne. Celem działań ochronnych jest utrzymanie naturalnych procesów i dynamiki Jasiołki, z wyjątkiem koniecznych tylko działań na rzecz ochrony przeciwpowodziowej. Pozostałe działania ochronne to usuwanie stwierdzonych gatunków obcych, inwazyjnych oraz śmieci gromadzących się na kamieńcach. Naturalne procesy sukcesji w kierunku zarośli wierzbowych są akceptowane, ze względu na dużą powierzchnię siedlisk potencjalnych dla zarośli wrześni i możliwości ich dyspersji. Wskazuje na to obecność, nielicznych wprawdzie, siewek wrześni, na odsłoniętych kamieńcach (w siedlisku 3220)..

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Fot. 3 Siedliska 3230 – zarośla wrześni nad Jasiołką.

Kod siedliska: 6430

Nazwa typu siedliska: Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Ziołorośla nadrzeczne (podtyp 6430-2 - górskie, nadpotokowe ziołorośla lepiężnikowe) występują głównie w formie zwartych, nadpotokowych ziołorośli lepiężnikowych lub w mozaice z innymi typami siedlisk nadbrzeżnych. Są to jedne z najbardziej rozpowszechnionych i pospolicie występujących zbiorowisk roślinnych wzdłuż niemal wszystkich cieków w regionie alpejskim. Występują w rozproszeniu, nie tworząc

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

większych płatów, na całej szerokości terasy zalewowej, bardzo często w mozaice z innymi fitocenoząmi, np. łęgami, zaroślami wierzbowymi. Dobrze reagują na okresowe zalewy rzeki. Kluczowe czynniki odpowiedzialne za rozwoju siedliska, to naturalna dynamika cieku (cykliczne wezbrania i opadanie poziomu wód), naturalne ukształtowanie koryta cieku w strefie poddanej okresowym zalewom i podtopieniom, obecność kamienistego lub żwirowego podłoża.

Siedlisko w obszarze: Występują płatami o różnej wielkości, zwykle niewielkich, wzdłuż całej długości koryta, na ustalonych kamieńcach i terasach zalewowych, stanowią zarazem typowe siedlisko okrajkowe, stanowiące obramowanie siedlisk łęgowych. W typowej formie są to zbiorowiska lepiężników i kielisznika. Najliczniej ziołorośla występują w niskich stadiach sukcesji zarośli wierzbowych, gdzie występują na w mozaice z zaroślami i fragmentami łęgów, a także jako element runa łęgowego. Oceniono stan ochrony jako niezadowolający (U1), ze względu na słabą reprezentatywność – duży udział *Petasites hybridus* obok *Petasites kablikianus*, który notowany jest w tym obszarze tylko w domieszce, w części płatów (wskaźnik kardynalny – gatunki charakterystyczne). Spośród innych gatunków charakterystycznych, w ziołoroślach tych stwierdzono: świerząbek orzęsiony *Chaerophyllum hirsutum*, zaraza żółta *Orobancha lutea*, gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, oraz odpowiadający siedliskowo starzec gajowy *Senecio nemorensis*. Zalicza się tu również płaty ulegające ekspansji w wyniku zniszczenia lub fragmentacji zarośli łęgowych, o ile stanowią stadium naturalnej sukcesji i regeneracji roślinności w takich miejscach.

Ocena siedliska w sieci Natura 2000 wg GIOŚ: W regionie kontynentalnym zaledwie nieco ponad 50% stanowisk uzyskało ocenę właściwą FV. Wynika z tego, że istnieją znaczne zagrożenia dla zachowania ziołorośli związane głównie z mechanicznym niszczeniem w czasie przekształcania naturalnych ekosystemów nadrzecznych i nadpotokowych. Zniszczenie roślinności nadrzecznej ułatwia wkraczanie gatunków inwazyjnych (w tym również gatunków obcych) i nieodwracalne często zaburzenia struktury i funkcji siedlisk przyrodniczych.

W regionie alpejskim około 2/3 stanowisk oceniono na FV. Jest to w przypadku tak wrażliwego na zmiany siedliska dosyć dobry wynik, ale głównie dotyczy to ziołorośli górskich. Większość gorzej ocenionych stanowisk znajduje się na terenach niechronionych, więc prawdopodobnie ich degradacja będzie postępować. Jednak przy stosunkowo dużych zasobach zabezpieczonych w obszarach chronionych zachowanie karpackich ziołorośli nie jest istotnie zagrożone.

W obu regionach najgorzej oceniane wskaźniki specyficznej struktury i funkcji to: gatunki charakterystyczne, bogactwo gatunkowe, gatunki synantropijne, naturalny kompleks siedlisk.

Ranga w obszarze: siedlisko nie było podane w dotychczasowym SFD. Na podstawie aktualnych badań terenowych należy je dopisać do SFD, ale z oceną D. Płatów w północnej części obszaru, z dominacją *Petasites hybridus* nie należy traktować jako siedlisko 6430

Stan zachowania: Siedlisko nie było przedmiotem monitoringu GIOŚ w obszarze w okresie 2006-2011. W obszarze występuje jedynie na części

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

arealu – w jego górnej części, gdzie rzeka ma charakter górski. W 2012 roku, w trakcie prac nad PZO wskazano jedynie większe płaty siedliska; drobnopowierzchniowe płaty, występujące w mozaice z innymi siedliskami nie ma potrzeby wyróżniać, zwłaszcza że nakreślenie ostrej granicy tych płatów, byłoby jedynie umowne. Ponieważ ziołorośla te stanowią stadia pośrednie w procesie zarastania kamieńców, a sposób ochrony nie różni się od ochrony pozostałych siedlisk zaroślowych i leśnych.

Zagrożenia:

Do głównych zagrożeń wskazywanych dla tego typu siedliska należą: inwazja obcych gatunków roślin zielnych, eutrofizacja, melioracje i przekształcanie koryt rzek i potoków, wydeptywanie oraz zabudowa rozproszona.

W obszarze Jasiołka, zastosowanie mają jedynie: inwazja gatunków obcych oraz przekształcanie koryt rzek (oba aktualnie stwierdzone). Naturalne procesy sukcesji w tym przypadku nie powinny być traktowane jako zagrożenie, mimo, że prowadzą lokalnie do zmniejszenia powierzchni siedliska. Potencjalnymi zagrożeniami jest intensyfikacja dotychczas stwierdzonych zagrożeń.

Ochrona tego siedliska nie wymaga wprowadzania ochrony czynnej, wystarczająco ochroną jest zabezpieczenie naturalnej dynamiki rzeki i ogólniej – zachowanie kompleksów roślinności nadrzecznej.